

የሐዋርያው ጳውሎስ መልእክት ወደ ቆሮንቶስ ሰዎች - ሁለተኛ

መግቢያ

ጸሐፊው

የዚህ መልእክት ጸሐፊ ጳውሎስ ነው (1+1፣ 10+1 ይመ)። መልእክቱ የጳውሎስ የአጻጻፍ ስልት ጉልቶ የሚታይበት ሲሆን፣ ከሌሎች መልእክቶቹ ይልቅ በዚህኛው ሰፊ ያለ ነገር ስለ ራሱ ተጽፎ እና ገኛለን።

የተጻፈበት ጊዜ

መልእክቱ የተጻፈበት ዘመን ከሞላ ጉደል 55 ዓ.ም. ገደማ መሆኑን የተገኙት ማስረጃዎች ያመለክታሉ። ከ1ኛ ቆሮ 16፣5-8 እንደምንረዳው የመጀመሪያው የቆሮንቶስ መልእክት የተጻፈው ከበዓለ ጎምሳ በፊት በኢፌሶን ሲሆን፣ ሁለተኛው ደግሞ የተጻፈው ከዚያ በኋላ ዋናው ክረምት ከመግባቱ በፊት በዚያኑ ዓመት ነው። መልእክቱ የተጻፈው በመቄዶንያ መሆኑን ከ2ቆሮ 2+13፣ 7+5 መረዳት ይቻላል።

የመልእክቱ ተደራሲያን

የመልእክቱ መካፈቻ ሰላምታ መልእክቱ በቆሮንቶስ ላላቸው ቤተ ክርስቲያንና በአካይያ ለሚገኙ ክርስቲያኖች የተጻፈ መሆኑን ያስረዳል (1+1)። አካይያ ከመቄዶንያ በስተ ደቡብ ያለውን የግ ሪክ አገር በሙሉ የሚያጠቃልል፣ የሮማ መንግሥት ግዛት አንድ አውራጃ ነበረች።

የመልእክቱ ዐላማ

የጳውሎስን ክብር የሚነኩና ሐዋርያዊ ሥልጣኑን የሚቀናቀኑ ሐሰተኞች መምህራን፣ ወደ ቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ሠርገው ገብተው ነበር። ጳውሎስ በቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ሁለት አጫጭር ጉብኝት አደርጋለሁ ካለ በኋላ፣ መልሶ አንድ ጊዜ ብቻ የረጅም ጊዜ ጉብኝት እንደሚያደርግ በመናገሩ፣ ጠላቶቹ ቃሉን የማይጠብቅ ሰው ነው በማለት አስወርተውበታል። ከዚህም ሌላ ጳውሎስ እውነተኛ ሐዋርያ አለመሆኑንና በኢየሩሳሌም ለነበሩ ድኾች የተሰበሰበውን የርዳታ ገንዘብ ለራሱ ጥቅም ያውላል እያሉ ስሙን ያጠፉ ነበር። እርሱ ግን ከቆሮንቶስ ምእመናን ጋር በቄየበት ጊዜ ሁሉ ሕይወቱ ምን ይመስል እንደ ነበርና ከእንደበቱ ይሰማ የነበረውም የድንት መልእክት ትክክለኛ መልእክት መሆኑን እንዲያስታውሱ ያሳስባቸዋል። በተጨማሪም ከአንድ ዓመት በፊት ለችግሮች ወገኖች ማሳሰብ የጀመሩትን ርዳታ እያጠናቀቁና በመካከላቸው ካሉት ሁከት ፈጣሪዎች እየተጠነቀቁ እርሱ ወደ እነርሱ በሚመጣበት ጊዜ፣ ዝግጁ ሆነው እንዲጠብቁት አጥብቆ ይለምናቸዋል። የጻፈላቸውም በቅንነት መንፈስ መሆኑን እንዲረዱላት ያስጠነቅቃቸዋል።

ውቅና

የመልእክቱ የጽሑፍ አወቃቀር ጳውሎስ ወደ ፊት ለሦስተኛ ጊዜ በቆሮንቶስ ሊያደርግ ከፈለገው ጉብኝት ጋር የተያያዘ ነው፤ መልእክቱ በሦስት ይከፈላል።

1. ጳውሎስ የጉብኝቱን ዕቅድ የሠረዘበትን ምክንያት ያስረዳል (ም 1-7)፤
2. የቆሮንቶስ ሰዎች በመምጫው ላይ ገንዘብ ማሰባሰቡን አጠናቀው ዝግጁ ሆነው እንዲጠብቁት ያበረታታቸዋል (ም8-9)፤
3. ጳውሎስ ወደ እነርሱ የመምጣቱን እርግጠኛነት፣ እውነተኛ ሐዋርያ መሆኑንና ሐዋርያ እንደ መሆኑ መጠን ደግሞ አስፈላጊውን የቤተ ክርስቲያን ሥነ ሥርዐት ለማስከበር እርምጃ ለመውሰድ ዝግጁ መሆኑን ይገልጻላቸዋል (ም10-13)።

የመልእክቱ ወጥነት

የመልእክቱ ሐሳብ የተያያዘ አይደለም የሚሉ አሉ (የ2+3-4 ማብ ይመ)። ነገር ግን ከላይ የተጠቀሰው የጽሑፍ አወቃቀር እንደሚያስረዳው የመልእክቱ ሐሳብ ወጥ ነው። የቤተ ክርስቲያን ትውፊት መጽሐፍ አሁን ባለው መልኩ ወጥ ሐሳብ ያለው መሆኑን ያረጋግጣል፤ ለምሳሌ ቀደምት የቤተ ክርስቲያን አባቶች፣ መልእክቱን የሚያውቁት በዚህ መልኩ ነበር። ከዚህም በላይ ጥንታውያን የግሪክ ቅጂች መጽሐፍት ለሁለት ወይም ከዚያ በላይ ከፍለውት እያውቁም።

አስተዋፅኦ

1. ጳውሎስ ስለ ራሱ ሥነ ምግባርና ስለ ሐዋርያዊ አገልግሎቱ ያብራራበት ዐቂቦተ እምነት (ም1-7)
 - ሀ. ሰላምታ (1+1-2)
 - ለ. በመከራ ጊዜ መጽናኛ ለሆነው አምላክ ምስጋና (1+3-11)
 - ሐ. የጳውሎስ ዐላማና ባሕርይ ትክክለኛ መሆኑ (1+12-2+4)

- መ. በቆሮንቶስ የነበረው በደለኛ ይቅር መባሉ (2፥5-11)
- ሠ. በአገልግሎት የእግዚአብሔርን ምሪት መቀበል (2፥12-17)
- ረ. የቆሮንቶስ ምእመናን ከክርስቶስ እንደ ተላከ መልእክት መቀጠራቸው (3፥1-11)
- ሰ. የእግዚአብሔርን ክብር ባለተሸፈነ ፊት ማየት (3፥12-4፥6)
- ሸ. በሸክላ ዕቃ ውስጥ የተቀመጠ ክቡር ነገር (4፥7-16ሀ)
- ቀ. የሞት አይቀሬነትና ለክርስቲያን የሚሰጠው ትርጉም (4፥16ለ-5፥10)
- በ. የማስታረቅ አገልግሎት (5፥11-6፥10)
- ተ. አንድ መንፈሳዊ አባት ለልጆቹ ያለው ቀረቤታ (6፥11-7፥4)
- ቸ. ከቲቶ ጋር መገናኘት (7፥5-16)

2. በኢየሩሳሌም ለነበሩ ክርስቲያኖች ርዳታ እንዲሰበሰብ ጥብቅ ማሳሰቢያ መሰጠቱ (ም8፥8-9)

- ሀ. ቸርነት ሲበረታታ (8፥1-15)
- ለ. ቲቶና ባልንጆሮቹ ወደ ቆሮንቶስ መላካቸው (8፥16-9፥5)
- ሐ. በልግስና መስጠትና ውጤቱ (9፥6-15)

3. ጳውሎስ ስለ ሐዋርያዊ ሥልጣኑ ትክክለኛነት ለማሳመን ሙግት መግጠሙ (ም10-13)

- ሀ. ጳውሎስ ሐዋርያዊ ሥልጣኑንና የአገልግሎቱን ክልል ከተቃዋሚዎቹ መከላከሉ (ም10)
- ለ. ጳውሎስ አስፈላጊ ወጻሌሆነ ትምክህት እንዲገባ መገፋፋቱ (ም11-12)
- ሐ. የመጨረሻ ማስጠንቀቂያ (13፥1-10)
- መ. መደምደሚያ (13፥11-14)

1 በስገዘሰብኬ ፈቃድ የክርስቶስ ኢየሱስ ሐዋርያ ከሆነው ከአውሎስ፣ ከወንድማችንም ከጢሞቴዎስ፤

በቆርንቶስ ገላቶች በስገዘሰብኬ ቤተ ክርስቲያን እንዲሁም በመላው አካይያ ለሚኖሩ ቅዱሳን ሁሉ፤

ከአባታችን ከስገዘሰብኬ፣ ከኔታም ከኢየሱስ ክርስቶስ ጾጋና ሰላም ለእናንተ ይሁን።

የመጽናናት አምላክ

የርሳራጌ አባት፣ የመጽናናትም ሁሉ ስም ባክ የሆነው የኔታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ስምባከና አባት ይባላል። ጎኝ ራሳችን ከስገዘሰብኬ በተቀበልነው መጽናናት፣ በመስራተኛ ላይ የመብዛቱን ያህል መጽናናታችንም በክርስቶስ በኩል ይበዛልናል። ስመስራተኛ ብንቀበል ስለ እናንተ መጽናናትና መጻፈ፣ ብንጽናናም እኛ የተቀበልነውን መስራተኛ በመቀበል በትግሥት እንድትጽኑ ስለ እናንተ መጽናናት ነው። ስለ እናንተ ያለን ተስፋ ጽኑ ነው፤ ምክንያቱም በመስራችን እንደ ተካላላችሁ ሁሉ በመጽናናታችንም እንደምትካፈሉ እናውቃለን።

ወንድሞች ሆይ፣ በእስያ ስለ ደረሰብን መስራ እንድታውቁ እንወዳለን፤ በሐይወት ለመኖር እንኳ ተስፋ እስከምንቋርጥ ድረስ ከዕትማችን በላይ የሆነ ጽኑ መስራ ደርሶብን ነበር። በእርግጥም የሞት ፍርድ እንደ ተፈረደብን ይሰማን ነበር፤ ይህም የሆነው

1:1 ሐ16+118:1
1:211:4ር1+110:432
1:ሐ.2.1+110:432
ሐ.2.1+114:1+1
2ጢሞ1:1
1:2 ሮጌ1:7
1:3 ሐ.2.1+13:1ጴጥ
1:43
1:4ሐ.449+135:1+
1:2 166+1312ፍጥ
7:6:7:13
1:5 ሮጌ38:17፤
2ቆር4:1017፡6+171
4:ሐ3+101ተ+1+241
1ጴጥ4:13
1:6 2ቆር4:15
1:7 ቀ5
1:8 ሐ.ሥ29፤ጮጌ
11:2511:4ር15:32
1:9 ሐ.ር17:5:7፤
ፑ.ሐ5:21

1:10 ሮጌ15:431፤
1ጢሞ4:10
1:11 ሮጌ15:301፤
2ቆር4:15፡9+11:1፤ሐ
1:19
1:12 ሐ.ሥ23:11፤
14ር11:17፤21:14:13
2ቆር2:17፤1ተ+፡2፡10
1:14 1ቆር18
1:15 ሮጌ11:11:13
115:2911:ፋር4:19
1:16 ሐ.ሥ16:91
19:211:ፋር16:5-7
1:113፡ፍጥፋፍ
1:17 2ቆር10:23
11:18

ሙታንን በሚያሰነግ በስገዘሰብኬ እንድንታመን እንጂ፣ በራሳችን እንዳንታመን ነው።¹⁰ እርሱ እንዲህ ካለው የሞት አደጋ አድኖናል፤ ያድነናልም፤ ወደ ፊትም ደግሞ እንደሚያድነን ተስፋችንን በእርሱ ላይ ጥለናል።¹¹ እናንተም በጸሎታችሁ ደግፋን፤ በብዙሞች ጸሎት ስለ ተሰጠን ስሙታ በኩ ሰዎች ስለ እኛ ምስጋና ያቀርባሉ።

ጳውሎስ ዕቅዱን ለወጠ

እንገንዲህ ትምክህታችን ይህ ነው፤ በዚህ ዓለም በተለይም ከእናንተ ጋር ባለን ግን ኾነት፣ ከስገዘሰብኬ በሆነ ቅድስናና ቅንነት እንደኖርን ገላፍኛን ይመሰክራል፤ ይህም በሰው ጥበብ ሳይሆን፣ በስገዘሰብኬ ጾጋ ነው።¹³ ሌታነብት ወይም ልትረዱት የማትችሉትን ነገር አንጽፍላችሁም፤ ሁሉንም እንደምትረዱ ተስፋ አደርጋለሁ።¹⁴ እናንተ በእኛ እንደምትመኩ ሁሉ እኛም በእናንተ እንደምንመካ አሁን የተረዳችሁን በከፊል ቢሆንም፣ በኔታ ኢየሱስ ቀን ሁሉን ትረዳላችሁ።

በዚህ እርግጠኛ ስለ ነበርሁ በዕጥፍ እንድትጠቀሙ፣ በመጀመሪያ ልዝኞችሁ ዕቅጂ ነበር።¹⁵ ወደ መቄዶንያ ስሄድ እግረ መንገድን ጉት በኩል ተመልሼ ወደ ይሁዳ ስሄድ በጉዞዬ እንድትረዱኝ ዕቅጂ ነበር።¹⁷ ይህን ሳቅድ በሚገባ ሳላሰብ ያደረግሁት ይመስላችኋል? ወይስ በዓለማዊ ልማድ አንደኛ፤

¹¹ በኩ ዕቅጅ ለናንተ ይሉ

1+1 ሐዋርያ፣ ለተለየ ተለክ በክርስቶስ የተሰጠ ነው (የግሮፊ+30፤ የ1ቆር 1+1፤ የሶስ 3+1 ግብ ይሆን። ከወንድማችንም፣ በክርስቶስ ወንድማችን ግለት ነው (ከሐ.ሥ 9:17፤ ዕብ 2:11 ጋር ያነጻጽሩ)። ከጢሞቴዎስ ይህ መልእክት በተጻፈበት ወቅት ከጳውሎስ ጋር ነበር፤ ሆኖም መልእክቱን ከጳውሎስ ጋር ጽፎአል ግለት አይቻልም። ለእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን የአማኞች ኅብረት ስትሆን ሁሉን ዕቀፍ የሆነችውን ቤተ ክርስቲያን በዚህ ምርድ የምትወክል ነው። (የ1ቆር 1:2 ግብ ይወጡ)። ቅዱሳን ለእግዚአብሔር ሕዝብ የተሰጠ ሌላ ስሜን ሲሆን፣ “ለኔታ የተቀደሰና የተለየ” ግለት ነው (የሮጌ 1:7 ግብ ይወጡ)። አካይያ የግሪክ አገር ነው፤ ይህም በሰተ ሰሜን በኩል የሚገኘውን መቄዶንያ አይጨምርም። መልእክቱ በቆርንቶስ በነበረው ሁኔታ ላይ ያተኮረ ሲሆንም፣ በግሪክ አገር ሁሉ ለሚገኙ ክርስቲያኖችም ታስቦ የተጻፈ ነው። የመልእክቱ ቅጅ በቆርንቶስ ከተዘጋጀ በኋላ፣ በአካይያ የነበሩ አማኞችም እንዲያስቡት ተልኮ ላቸው ሊሆን ይችላል።

1:2 ጴጌ ሰላም፣ የጥና 4+2፤ ፑ.ሐ 14+27፤ 20+19፤ ገላ 1:3፤ ሐ.2 1:2 ግብ ይወጡ።

1:3 የመጽናናትም፣ በሐዘን ውስጥ ላለ ሰው የሚሰጥ ግብ ረታቻ ነው፤ አማኞች ስለ ኢየሱስ መስራ በሚቀበሉበት ጊዜ እንዲህ ይወክሉ። መጽናናት ያገኛሉ፤ ይህም በመከራ ላይ የሚገኙትን ሌሎች ሰዎች ለመጽናናት ብቁ ያደርጋቸዋል (ቀ+4-7)። አምላክ፣ የመጽናናታችን ምንጭ ነው።

1:8 ስለ ደረሰብን መስራ፣ ጳውሎስ በዚህ መልእክት ውስጥ በእንጅም ስደብ ጠቅ ቀጥር ግለትም፣ “እኛ” እያለ ይጻፋል። በገልጽ ካልተነገረ በስተቀር እንዲህ ይወክሉ እገላለጽ የሚያም ለኩት ጳውሎስን ብቻ ነው። በእስያ፣ በትንሹ አሰያ በስተ ምዕራብ የነበረ የሮማውያን ክፍል ገነት ሊሆን ስለሁት ጊዜ በትርክ ገነት ውስጥ ይገኛል። ጳውሎስ መስራ የተቀበለበት ስፍራም ሆነ የመስራውም ይወክሉ በትክክል አልተገለጸም።

1:9፤ ጳውሎስ የደረሰበት መከራ ለሐይወት እጅግ አሥጋ ስለ ነበር፣ ከዚያ ሁሉ መትረፊት የሚያደው ከሞት የመነሳት

ያህል አድርጎ ነበር። በእግዚአብሔር እንድንታመን የዚህ መልእክት ወሲድ መርካኔ ነው። የእግዚአብሔር ጾጋ ሁሉን ያስችላል፤ ድካማችን ደግሞ ገይሎ እንዲገለጥ ያደርጋል (ከ12+9-10 ጋር ያነጻጽሩ)።

1:12፤ ጳውሎስ ስሙን ለማጥፋት የተከፈተበትን የወራ ዘመቻ ለመከላከል፣ የዞክ ገላግውንና ግንኙነትን በሚገባ የሚወጥ ትን የቆርንቶስን ሰዎች ምስክር አድርጎ ይጠራል። ወደ ቆርንቶስ በሚገባ ጊዜ ዐሥራ ስምንት ወር ያህል ከእነርሱ ጋር ቁይቶአል (ሐ.ሥ 18+11)፤ ስለዚህ ጨዋነቱን ሊከጹ አይችሉም።

1:13፤ የጳውሎስን ግንኙነት በሚገባ ስለሚያውቁት የትም ሆኖ የመጽናናታችን ነገር በእምነት ይቀበሉታል፤ ምክንያቱም ጳውሎስ ለሚናገረው ነገር ሁሉ እውነተኛና ታማኝ ነው።

1:14 በከፊል፣ አንዳንድ የቆርንቶስ ሰዎች በጳውሎስና በሐዋርያዎች ሥልጣን ላይ የነበራቸው እምነት ሠርወው በጡ ሐሳብ ሐሳብ ሐዋርያዎችን እንዲኖሩ አድርገዋል። በኔታ ኢየሱስ ቀንን በጻገም ምጽክሩ ነው (ከ1ተሰ 2+19-20 ጋር ያነጻጽሩ)።

1:15 በሰጥና እንድትጠቀሙ፣ ጳውሎስ በዚህና ቀን 16 ላይ ስለ ጥገው ዕቅድ መቆየር ይናገራል። በመጀመሪያ የነበረው ዕቅድ በሰሜን በኩል ወደ መቄዶንያ ከመሄዱ በፊት ከኢራንን በቀጥታ ባሕሩን አጻጻጠ ወደ ቆርንቶስ በመሄድ ሊጉበኛቸውን ገብቶ ሲመለስ የሚመለስ ደግሞ ለሁለተኛ ጊዜ ሊጉበኛቸው ነበር፤ በዚህ መሠረት ለሐዋርያ ቁይታ ሁለት ጊዜ ሊጉበኛቸው ይጠቅማቸው ነበር። ይህ እንገዲህ ከቆርንቶስ ሰዎች ጋር ሆኖና ጀርባ ከሞሃናቸው በፊት ነበር። ይህን እንጂ ከኢራንን በቀጥታ ወደ ቆርንቶስ በመሄድ ያልታሰበ ጉዞ በማድረግ ሳይጉበኛቸው አይቀርም፤ ይህም እጅግ “ያዘነብን” (2:1) ጉብኝት ነበር። የሚ ያላዘን መልእክት እንዲጸናላቸው ያበቃውም ይኸው ጉብኝት ነበር (7+8-9 ይወጡ)።

1:17 በሚገባ ሳላሰብ ያደረግሁት፣ ጳውሎስ ዕቅዱን ስለ ወጥ ያዩ በቆርንቶስ የነበሩ ተቃዋሚዎቹ በቃሉ የማይታወቁና ተስፋ የማይጣልበት ሰው እንደሆነ በመናገር፣ በዚያ የነበሩ ክርስቲያኖችን ለማሰማት ይጥሩ ነበር። ጳውሎስ እነዚህን ሁሉ

“አዎን፣ አዎን” ወዲያው ደግሞ፣ “አይደለም፣ አይደለም” የምል ይመስላችኋል?

18 ስንዘላለቁ ስንዘላለቁ ታማኝ እንደ ሆነ ሁሉ፣ ለእናንተ የምንናገረው ቃላትን፣ “አዎን” እና “አይደለም” ሊሆን አይችልም፤ 19 ምክንያቱም እኔም ሆንሁ ሲላሰና ጢሞቴዎስ፣ እኛ የሰበክነሳችሁ የእግዚአብሔር ልጅ አደሰሰ ክርስቶስ “አዎን” እና “አይደለም” አልነበረም፤ ነገር ግን በእርሱ ዘወትር፣ “አዎን” ነው። 20 ስንዘላለቁ የተሰጡ ተስፋዎች ሁሉ፣ “አዎን” የሚሆኑት በእርሱ ነው፤ እኛም በእርሱ አማካይነት ስንዘላለቁ ክብር፣ “አዎን” የምንለው በዚህ ምክንያት ነው። 21 እንግዲህ እኛንም እናንተንም በክርስቶስ ጸንተን እንድንቆም የሚያደርገንን ስንዘላለቁ ነው፤ የቀባንም እርሱ ነው፤ 22 የእርሱ ለመሆናችን ማገተሙን ያተመብን ደግሞም ወደ ፊት ለምናገኘው ነገር የመንፈሱን ዋስትና በልባችን ያኖረ እርሱ ነው።

23 ወደ ቆርንቶስ ተመልሼ ያልመጣሁት እንዳላሳዘናችሁ ብዬ ነው፤ ይህ እውነት ካልሆነ ስንዘላለቁ ይመስክርብኝ። 24 ጸንታችሁ የምትቆሙት በእምነት ስለ ሆነ፣ ደስ እንዲላችሁ ከእናንተ ጋር እንሠራለን እንጂ በእምነታችሁ ላይ ለመሠልጠን አይደለም።

2 እንግዲህ ላሳዘናችሁ ስላልፈለግሁ ወደ እናንተ ጸግመኛ ላለመምጣት ወሰንሁ፤ እኔ ባሳዘናችሁም እንኳ ከእናንተው ካሳዘንኋችሁ በቀር ደስ የሚያሰኘኝ ማን አለ? 3 ባለፈው ጊዜ እንደዚያ የጻፍሁላችሁ ወደ

1:18 1ቆር149
1419 ግቴ4431
ሐሥ 15:2216+11
04113+8
1:20 ሮጌ1548+9
11ቆር14+16
1:21 1ቆር164131
1ዮሐ2:20+27
1:22 ዠፍ38+181
ሐዎ9414ሐ22231
2ቆር5+5
1:23 ሮጌ1191
1ቆር42112ቆር241
13ተ342+10
1:24 ሮጌ111201
1ቆር15:111አጥ5+3
241 2ቆር1+23
242 2ቆር7+8

2:3 4+4:912ቆር
748:121618+22112
+211945+1012+03+
414ጥ21
2:4 4+3:912ቆር
7:8+12
2:5 1ቆር5:1+2
2:6 1ቆር5:4+51
2ቆር7+11
2:7 746+1142
4+321ቆር3+13
2:9 4+3:412ቆር
7:8:121511046
2:11 ግቴ4+101
ሐቃ22:3112ቆር44
11አጥ5+8+9
2:12 ሐሥ14+271
164281ሮጌ1+11
2ቆር413:418+1819+
1311+03+21ቲቀ1+4

እናንተ ስመጣ ደስ ሊያሰኙን የሚገባቸው ሰዎች እንዳያሳዝኑን በማለት ነው፤ ምክንያቱም የእኔ ደስታ የሁላችሁ ደስታ እንደሚሆን አምናለሁ። ‘እንደዚያ ስጽፍላችሁ በትልቅ ሐዘንና በልብ ጭንቀት፣ በብዙም እንግዲህ ወስጥ ነበርሁ፤ ይህንንም ያደረግሁት እናንተ ያለንን ጽኑ ፍቅር እንድታውቁ በማለት እንጂ፣ እናንተን ለማሳዘን አልነበረም። በደለኛን ይቅር ማለት

5 ማንም ሰውን ቢያሳዝን፣ ነገር ማጋነን አይሁንብኝና ያሳዘነው እኔን ብቻ ሳይሆን በመጠኑም ቢሆን ሁላችሁንም ነው። ጸንደዚህ ያለው ሰው ብዙዎች የወሰነበት ቅጣት ተስፋ እንዳይቋርጥ፣ ይቅር ልትሉትና ልታጽኑት ይገባችኋል። ስለዚህ አሁንም የምትውዱት መሆናችሁን እንድትገልጹለት እለምናችኋለሁ። የጻፍሁላችሁም፣ የሚያጋጥሙ ችግኝ ፊተና መቋቋማችሁንና በሁሉም ንቃተኛ መሆናችሁን ለማወቅ ነበር። 10 እናንተ ይቅር የምትሉትን ሰው እኔም ይቅር አለዋለሁ፤ በእርግጥ ይቅር የምለው ነገር ካለ፣ በክርስቶስ ፊት ይቅር የምለው ስለ እናንተ ስለ ነው። 11 ይህንንም የምናደርገው ለደባን ማመገያ ቀዳጳ እንዳያገኙ ነው፤ የእርሱን ዕቅድ አንስተውምና።

የአዲስ ኪዳን አገራዎች
12 የክርስቶስን ወንጌል ለመስበክ ወደ ጢርአዳ በሄድሁ ጊዜ፣ ጌታ በር ከፍቶልኝ ነበር። 19 ገራሁ ለሌዎስ ይልል

ጥያቄዎን ያቀረበው በሚገባ ሳያሰብ የሚናገርና ሐሳቡም የማይወጡት ስው አለመሆኑን ለማግለጽ ነው። ያም ሆነ ይህ ጳውሎስ የቆርንቶስ ሰዎችን ለመጉሰጥ የነበረውን ዕቅድ ቀየረ እንጂ ጩራሳ አልተሰማም።

1+18 “አዎን” እና “አይደለም” ሊሆን አይችልም፤ ጳውሎስ እዚህ ላይ (ቀፊ18-20) ቀደም ሲል ስለ ሰበክነሳችሁ የወገኋል መልክት ያሳዘነኛል፤ ይኸውም የተቀበሉት ወንጌል ፍጹም እውነት እንደሆነ የለው መሆኑን ተረድተዋል፤ ደግሞ ታላቅ ጎደል ያለውን ሥራውን በአይታወቅው በጥቃቸው የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል፣ “አዎን” የሚሆነው በክርስቶስ ብቻ እንደ ሆነ አረጋገጠዋል።

1+20 “አዎን”፣ ይህ “አዎን” ምእመናን ጸሎት ወይም ምስጋና አቅርበው እንደጩራሳ የሚሉት ነው (ከ1ቆር 14:16 ጋር ያነጻጽሩ)።

1+22 ግንብውን የሐገ 2+23 ግዝ ይው። የነትና ስላለው ወደፊት እንደሚገቡ ለማረጋገጥ ለጊዜው በከፊል የሚሰጡ ነው። አሁን በከፊል የሚሰጠው የሙሉው አካል ነው።

1+23 እንዳላሳዘናችሁ ብዬ፤ ጳውሎስ የቆርንቶስ ክርስቲያኖችን ለመጉሰጥ የነበረውን ዕቅድ የቀየረው ከፍቅርና ለእነርሱ ከግዕዝ የተነሳ እንጂ፣ ከወላዳይነትና ከገድ የለገነት የተነሳ አልነበረም።

2+1 ላሳዘናችሁ ... ጸግመኛ ላለመምጣት፤ ጳውሎስ ከዚህ ቀደም ጉሳቸውን ባደረገበት ወቅት የቆርንቶስ ሰዎች እነነው። ነበር፤ አሌላጊ ሆኖ ቢያገኘው ኖሮ ወደ እነርሱ ሄዶ ሊገኝ ሆኖ ቢችልም (ከ13+2 ጋር ያነጻጽሩ)፤ እንዲህ ዐይነቱን ጉብኝት መድኃኒት አልፈለገም። ከዚህ በፊት ያደረገው ጉብኝት መቼ እንደ ሆነ አይታወቅም። ይህ ጉብኝት ጳውሎስ ለመጀመሪያ ጊዜ ወደ ቆርንቶስ በሄደበትና ወንጌልን ሰበከ ቢተ ክርስቲያን በተመሠረተችበት ጊዜ ሊሆን አይችልም። እንግዲህ ከ12+14131+1 እንደምንገረው ወደ ቆርንቶስ ሁለት ጊዜ ሄዱ ግለት ነው፤ ደግሞ በእዚህ ጥቅስ ላይ ሊያደርግ ያለው ጉብኝት የስተቀው እንደ ሆነ ገልጿል። ሁለተኛው ጉብኝት የተደረገው በመጀመሪያውና በሁለተኛው የቆርንቶስ መልእክቶች መጻፍ መካከል ሳይሆን አይቀርም፤ እንደገና ግን የመጀመሪያው

የው የቆርንቶስ መልእክት ከመጻፍ በፊት እንደ ሆነ ይናገራሉ። 2+3-4 እንደዚያ የጻፍሁላችሁ ... በትልቅ ሐዘንና በልብ ጭንቀት፤ ይህ ክፍል የሚያውቀው ከዚህ በፊት ለቆርንቶስ ሰዎች ስለተጻፉላቸው ደብዳቤ ነው። ቤተ ክርስቲያን ከግንቡ ጀምሮ እንደ ተሰማማችበት ከሆነ ይህ ደብዳቤ የመጀመሪያው የቆርንቶስ መልእክት ነው። ይሁን እንጂ 1ኛ ቆርንቶስ ከተጻፈ በኋላ 2ኛ ቆርንቶስ ከመጻፍ በፊት ሌላ መልእክት ተጽፏል የሚለው ግምት ከኖረበት ጊዜ ወዲህ ብዙ ተቀባይነት እያገኘ መጥቷል። እንደገና የዚህ አመለካከት አራግጥኛ እንደሚሉት ይህ አገላለጽ ጋቢ ደብዳቤ ጠፍቶአል፤ ሌሎች ደግሞ ይህ ደብዳቤ በሌሎች ወይም በከፊል የዚህ የ2ኛ ቆርንቶስ መልእክት የመጨረሻዎቹ ስሙት ያዕራፍት ናቸው ይላሉ፤ ለዚህም የሚያቀርቡት ግሰረጃ እነዚህ አራት ያዕራፍት ከመጀመሪያዎቹ ዘጠኝ ያዕራፍት ጋር ስሙም ካለመሆናቸውም በላይ መልእክት የተጻፈው “በትልቅ ሐዘንና በልብ ጭንቀት” ነው ከሚለው ሐሳብ ጋር ይጣጣማል። በማለት ነው። ይሁን እንጂ የ2ኛ ቆርንቶስ መልእክት ይዘት ወጥቷት አጠያይቅ የሆነበት ወይም እስኪዘዘዝ ድረስ የመልእክት ትክክለኛነት አጠራጣሪ የሆነበት ታሪካዊ ግሰረጃ የለም።

2+5-11 ይህ ክፍል የሚናገረው የቆርንቶስ አስኪል በደል በመፈጸሙ ቤተ ክርስቲያን ቅጣት ስለ ወጣችበት ስለ እንደገለጸበት ነው። ይህ በደል የፈጸመው ሰው በገጠአቀ ተጽፎት ክፍለ ገዕዝ ስገጣ፣ የወሰነበትን ቅጣት ማንነትና ወደ ቀድሞ ገብረበት በፍቅር መመለስ እንዳለባቸው ጳውሎስ ያሳዘነኛል። ቤተ ክርስቲያን በበደለኛነት ላይ የምትወሰደው ቅጣት ጠቃሚ ቢሆንም፣ የቆርንቶስ ምስጋና ላይ ለክርስቲያን ድረስ ርገራጌና ፍቅር ማጣት የለባትም። በዚህ ክፍል የተጠቀሰው በደል የተፈጸመው ጳውሎስ የመጀመሪያውና በሁለተኛው የቆርንቶስ መልእክት ወት ማጽፍ መካከል ወደ ቆርንቶስ በሄደበት ጊዜ ሊሆን ይችላል (ቀፊ1 ግዕዝ ይዩ)። በደለኛውም እንዲቀጣ ብርቱ ደብዳቤ የጻፈው የግዚህ ምክንያት ነገር (ቀፊ3-4 ግዕዝ ይዩ)። ከዚህ ላይ በ1ቆር5 ላይ የተጻፈውን በደል የመሰታሰብ የሚልም መመለከት አለ። 2+12 ወደ ጢርአዳ በሄድሁ ጊዜ፣ ጳውሎስ ከአፈሪካ ተነሳ ሥፍራ ቴሬደስ ደሴት ትይዩ በአዲያን ባሕር ጠርፍ ላይ ወደምት

13 ይሁን እንጂ ወንድሜን ቲቶን እዚያ በላ ላገኘህት መንፈስ አላረፈም፤ ስለዚህ ተሰና ብቻቸው ወደ መቄዶን ሄደሁ።

14 ነገር ግን በክርስቶስ ሁልጊዜ በድል አድራጊነት እያዞረ ለሚመራን፤ የዕውቀቱ ንም መዐዘ በእኛ አማካይነት በየሰፍራው ለሚገልግል ስምዖን ይሁን፤ 15 ምክንያቱም በሚድኑትና በሚጠፉት መካከል ስለ ገዘለብኩኝ የክርስቶስ መዐዘ ነን። 16 ለሚጠፉት ወደ ሞት የሚወሰድ የሞት ሽታ፤ ለሚድኑት ግን ወደ ሕይወት የሚወስድ የሕይወት ሽታ ነን፤ ታዲያ፤ ለዚህ ብቁ የሚሆን ማን ነው? 17 እኛን ትርፍ ለማግኘት ብለን የስገዛ ስብከቴን ቃል ቀላቅለው እንደሚሸቃቅሙት እንደ ብዙዎቹ አይደለንም፤ ነገር ግን ስለገዛ ስብከቴ እንደተላኩ ሰዎች በክርስቶስ ሆኑን በስገዛብኩኝ ፊት በቅንነት እንናገራለን።

- 2፥13 ሌሣ16፡91
- 2፥4 7፥5-6፤13፡18-6
- 1፥6-23፤12፡18፡7-23
- 1፡3፡ተቆ14
- 2፥14 ሌሣ20፡41
- ፫፥26፡17፡7፡25፡1
- ፫፥15፡57፡12፥ቆር8፥7
- 2፥4፥9፡15፡አፈ5፡2፡1
- 4፡4፡18
- 2፥15 ተ4፡14ዘፍ
- 2፥21፡ዘዘ29፡18ዘተ
- 15፡31፡1፥ቆር1፡18
- 2፥16 ሉቃ23፡41
- ፫፥3፡36፡12፥ቆር3፡5፡6
- 2፥17 ሌሣ20፡33፡1
- 1፥4፥5፡8፡12፥ቆር1፡12፡1
- 4፡21፡22፡19፡1፡ተሰ25
- 3፡1 ሌሣ18፡21
- ፫፥16፡11፡1፥ቆር16፡3
- 12፥ቆር5፡12፡10፡12፡1
- 8፡12፡11
- 3፡2 1፥ቆር9፡2
- 3፡3 ተ7፡ዘዘ24፡12
- 11፡18፡13፡2፡15፡16፡1
- ፫፡43፡317፡3፡አር3፡1
- 33፡አዘ36፡26፡ግ፡፡፡

3 እንደ ገና ራሳችንን ልናመሰግን እንጀምራለን? ወይስ እንደ ሌሎቹ ለእናንተ ወይም ከእናንተ የተጻፈ የምስጋና ደብዳቤ ያስፈልገን ይህንን? እናንተስ ሰው ሆኖ የሚያውቃችሁ የሚያጠኙህ በልባችን ላይ የተጻፉትህ ደብዳቤዎቻችን ናችሁ፤ እኛ ንተ ቀበለም ሳይሆን በሕያው ስገዛብኩኝ መንፈስ በድንጋይ ጸላት ላይ ሳይሆን በሰው ልብ ጸላት ላይ የተጻፉትህና በእኛ የተገለገላችሁ የክርስቶስ ግልጽ ደብዳቤ ናችሁ።

ግክርስቶስ በኩል በስገዛብኩኝ ላይ ያለን እምነት ይህን የመሰለ ነው፤ ፊታችንን ከስገዛብኩኝ ይህን እንጂ፤ በራሳችን ብቻን ስለገኛ ነው የምንለው አንጻሩ ነገር የለንም። ግእርሱም በፊደል ላይ ሳይሆን በመንፈስ ላይ የተመሠረተውን የአዲሱ ኪዳን አገልጋዮች እንድንሆን ብቁዎቻችን አደረገን፤ ምክን

- 16፡16 3፡4 ለፈ3፡12 3፡5 1፥ቆር15፡10፡1 2፥ቆር2፡16
- 3፡6 ሉቃ22፡20፡1 ፫፥6፡63፡፫፥2፡19፡7፡6

ገኘው ወደ ጢርኦስ ከተማ ሄደ ነበር፤ ወደዚያም የሄደው ቲቶን ለማገኘትና ስለ ቆርንቶስ ቤተ ክርስቲያን ለመጠየቅ ነበር። ቲቶ ግን ሳውሎስ ባበጠው መንገድ ወደ ጢርኦስ አልመጣም፤ ስለዚህ ሳውሎስ የቆርንቶስ ሰዎች የነበሩበትን ሁኔታ ለማወቅ እጅግ ስለ ጻፈ። ሰው መቄዶን ሄደም (ቀ13) በሄደው ግድ ፈልጎሰይስ ከተማ ሳይሆን አይቀርም።

2፡13 ወንድሜን ከ8፡23 በኋላ የነጻጽ። ሳውሎስ ቲቶን ይወደድና ያከብረው ስለ ነበር፤ በሊዮሳሎም የነበሩ ድኾች ክርስቲያኖችን ለመርዳት በቆርንቶስ ገንዘብ የግባሰብ ገላሌነት ሰጥቶት ነበር (8፡6)፤ ይህንንም መልእክት ለቆርንቶስ ክርስቲያኖች እንዲያደርስ መርዎታል (8፡16-17)።

2፡14፤ እዚህ ላይ ሳውሎስ ስለ ጉዞው መተረኩት ትቶ ድንገት ወደ ሌላ ርእስ ጉዳይ ይገልጻል (የተወውን ሐሳብ እስከ 7፡5 ድረስ አያነሳም)። ይሁን እንጂ ወደ ሌላ ርእስ ጉዳይ መግ ላይ ለዚህ ደብዳቤ የሐሳብ ፍሰት ተገቢ ነው፤ ምክንያቱም ሳውሎስ የተንገደ ያህል አስፈሪ እደገኛ ሆነን ሁኔታ ውስጥ ቢያ ልፍም፤ በገጠመው ነገር ሁሉ ድልን በሚለጠው በእግዚአብሔር ጸጋ ምስጋናችን ያቀርባል። ሆኖ ለድራጊነት እያህረ ለሚመራን እን ም ለሌ የተወሰደው ከሮማውያን የድል ባጻላ አክባቢ ነው፤ እንድ የጦር አዛዥ በልልልታና በሞብጠብ ሊቀበለው በው ሳው ሕዝብ ስፊት ለራዊቱንና የግሪካቸውን ምርኮች እየመሰረ ሲገባ አየና በየመንገዱ ጻር በሚጠላው መልካም መዐዘ ሳው ስር ይታወቅ ነበር። እንደዚህም ለመንፈሳዊ ውጊያ የተጠሩ ክርስቲያኖችም እግዚአብሔር በክርስቶስ አማካይነት በድል አድ ራጊነት የሚፈቅዱል፤ ደግሞም እግዚአብሔር የክርስቶስን የዕው ቀት፤ “ሽታ” በየሰፍራው የሚያሠራውን ሸርሱ በኩል ነው።

2፡16 የሞት ሽታ ... የሕይወት ሽታ፤ ለሁሉ ወንጌልን ቢቀበሉትም ባይቀበሉትም በክርስቲያኖች ምስክርነት አማካይነት ለግለ ሲታዩኛ ዘመት ርዕይ መልካም ሽታ አለው። ሰዎች በመጨረሻ ሰጡ ለሚድኑት የሚጠፉት” በሚለው ሁለት ሰዎች ይፈረዱል (ቀ15)። የምሥራቅ የሚነገሩ ክርስቲያኖች ለሚጠፉት የሞት ሽታ ይሆናላቸዋል፤ እንዲህ ሲባል የወንጌል መልእክት ለሚያ ምት በውኑ መጠር ሽታ ሆኖ ሳይሆን፤ ሕይወት የሚጠጠውን የእግዚአብሔርን ጸጋ ባለመቀበላቸው ሞትን በራሳቸው ላይ ስለ ጋዘኑ ነው፤ የእግዚአብሔርን የጸጋ ወንጌል በደረሰ ለሚቀበሉ ሰዎች የምሥራቅ ቃል የሚነገሩ ክርስቲያኖች ግን የሕይወት ሽታ ይሆናላቸዋል። ታዲያ ለዚህ ብቁ የሚሆን ማን ነው? ለመ ልሱ 3፡5 ይዩ።

2፡17 ትርፍ ለማገኘት ብለን የእግዚአብሔርን ቃል ... እንደሚሸቃቅሙት ... አይደለንም፤ ሳውሎስ እዚህ ላይ የሚናገረው ወደ ቆርንቶስ ቤተ ክርስቲያን ማርገዕ ስለ ገቡ ሐሰተኛ አስተማሪዎች ነው። እንደዚህ ያሉ ቅንነት የሌላቸውን በራላ ቸው የሚመኩና የሚታዘዩ ሰዎች ብልጣ ብልጣ አቀራረብ ላላቸው፤ ዐላማቸውም ከገራጌ ቤተ ክርስቲያን አባላት ገንዘብ መገባቸው ነው። ስለንጻሩ ግን ሳውሎስ ወንጌልን ይሰብክ የነበረው በቅንነትና ያለ አንጻሩ ከፍተኛ ነበር፤ ይህንንም ያደረገው በገንዘብ ገድሮ በቆርንቶስ አማኞች ላይ ስርዓት ሳለመሆን አስቦ ነው (1፡ 7-12፤ 1፥ቆር 9፡7-15 ይዩ)።

3፡1 እንደ ገና ራሳችንን ልናመሰግን እንጀምራለን? ሳውሎስ የጸፈውን ወይም የተናገረውን ሁሉ በቆርንቶስ የነበሩ ሐሰተኛ አስተማሪዎች ሊያጠቁሙትና ለክታት ለጠቀሙበት እንደ ሚችሉ ሥጋትን ይገልጻል። የምስጋና ደብዳቤ የሐርፍኖችን ጉምሁርት እናስተምራለን የሚሉ አስመጣቾች ስለ ተነሡ፤ የምስ ጋና ደብዳቤ መገባ አስፈላጊ ሆኖ ነበር። ሐርፍኖው ሳውሎስ እንዲህ ዐይኑን ማክረጃ አላለፈለገም፤ የቆርንቶስ ሠርተ ገበችን ጨምሮ ሌሎቹ ግን ማክረጃ መያዝ ያስፈልጋቸው ነበር፤ ሐሰተኛ ጥ “በመሆኑም ጠቀሞብረረ መንገድ ወይም አስመስሎ በመሥራት የምስጋና ደብዳቤ ያዘጋጁ ነበር።

3፡2 ለው ሁሉ የሚያውቃችሁና የሚያጠኙህ በተለ ወጠው ሕይወታችው አማካይነት የወንጌል ገይል ስለሚገለጥ ነው።

3፡3 ቀበለም ሳይሆን ... የተጻፉትህና በብራና ወይም በክርስቶስ ላይ እንደገፈገፈ ጽሑፍ ሳይሆን ግለት ነው። በሕያው እግዚአብሔር መንፈስ መንፈስ ቅዱስ መጻፊያ ቀለም ይመስል በዚህ መልክ ቀርቧል። ቀለም ሕይወት የለለው እንደሚሆኑ ይደብዛል። በቀበለም ይላል። የሕያው እግዚአብሔር መንፈስ ግን ራሱ ሕይወት በመሆኑ ሕይወትን ይሰጣል (ቀ6)፤ የሚለጠ ውም ሕይወት ዘላለማዊና እገዛን የለለበት ነው። በድንጋይ ጸላት ላይ ሳይሆን በሲና ተራራ ላይ እንደ ሆነው አይደለም (የቀ 6 ግብ ይዩ)። በሰው ልብ ጸላት ላይ ሲር 31፡33፤ ሕዝ 11፡19፤ 36፡26 ይዩ። ሳውሎስ በአርገውና በእዲሱ ኪዳን መካከል ያለውን ንጽጽር በቀ7-18 ላይ ያስፈራል። የክርስቶስ ... ደብ ሳይ፤ ሳውሎስ ጌታ የሚጠቀምበት መሣያ ብርንቶስ ነው።

3፡5 ብቃታችን ስለእግዚአብሔር ነው፤ በ2፡16 ላይ፤ “ታዲያ ለዚህ ብቁ የሚሆን ማን ነው?” ለሚለው ጥያቄ መልስ ነው።

3፡6 ሆ ... እገልጋችኋል ለተለአክለኞች የቆሙ ግለት ነው (ሮሜ15፡16፤ ቄላ17፡14፡7፤ 1ጢግ 4፡6 ይዩ)። ሳውሎስ በ4፡1 ላይ፤ “የወ እገልገላችኋል” ወይም ለሞት ይመሰላል። የአዲሱ ኪዳን እዚህ ላይ ሳውሎስ “በሰው ልብ ጸላት ላይ” (ቀ3) በግ ለት የጠቀሰውን ጭብጥ እንደ ገና ያነሳል። ዕለ ም8-10 እንዲ ሁም የሞት ገፈገፈ ግብ ይዩ። ሳውሎስ የአዲስ ኪዳን አገጋ ዮች የቀ1 ላይ እገልግላችኋል” (ቀ7) ከሚለው ጋር ያደገው ክርስ ትናን በአይሁድ እምነት የሚበርከ ተቃዋሚዎቹ በቆርንቶስ ስለ ነበሩ ነው፤ ተቃዋሚዎቹም የጸርገርግ ወንጌ ነን ሌላ የነበሩና (1፥ቆ 1፡12) በ11፡22 ላይ ዕብራይኛን የተባለት ሊሆኑ ይችላሉ (የዚ ያኑ ግብ ይዩ)። ፊደል፤ ሕጉ በመጀመሪያ የተጻፈበት፤ “የድን ጋይ ጸላት” ነው (ዘጠፈ12፡31፤18፡32፡15-16 ይዩ)። መንፈስ ስንት “በሕያው እግዚአብሔር መንፈስ ... በልብ ጸላት ላይ” የሕይወት ይህም በዚያት የተነገረ የአዲሱ ኪዳን ተስፋ ነው (ሕር 31፡31-34፤ 32፡39-40፤ ዘጠ 11፡19፤ 36፡26 ይዩ)። ፊደል ይገድልል፤ መንፈስ ግን ሕይወትን ይሰጣል፤ የመጻሕፍት ቅዱስ ውጫዊው ቃል በቃል ትርጉሙ የሚገድል፤ ውስጣዊው መንፈሳዊው የሚጠ ቅም ነው ግለት አይደለም። “ፊደል” ሕጉ ተላላፊዎችን ከሚከፈ ነው ሕጉ ጋር በተሳሳይነት አለው፤ ስለዚህም፤ “የሞት አገልግ ሎት” እንዲሁም “ሳምችን የሚከትነው አገልግሎት” (ቀ7-9) ተብሎ ተገልጿል። በሌላ በኩል ደግሞ ሕይወትን የሚጠጠው መንፈስ “የሕያው እግዚአብሔር መንፈስ” ነው፤ እርሱም የአዲስ ኪዳን

ያቱም ፊደል ይገድሳል፤ መንፈስ ግን ሕይወትን ይሰጣል። እንግዲህ እስራኤላውያን ከፊቱ ክብር የተነሣ የሙሴን ፊት ትኩርብሎት ማየት እስኪኖሩት ድረስ፤ ያ ከጊዜ በኋላ የሚያልፈውና በድንጋይ ላይ በፊደል የተቀረጸው የሞት አገልግሎት በክብር መጣ፤ ፊት ዲያ፤ የመንፈስ አገልግሎት እንደሆነ ከዚያ የላቀ ክብር አይኖረውም። ግምቶችን የሚኩንነው አገልግሎት የክብር ከሆነ፤ የሚያደድቀው አገልግሎት የቱን ያህል ይበልጥ የከበረ ይሆን፤¹⁰ ከዚህ በፊት ክብር የነበረው የላቀ ክብር ካለው ጋር ሲወደር ክብር የለለው ሆኖአል።¹¹ የሚያልፈው ያን ያህል ክብር ከነበረው፤ ጸንቶ የሚኖረው ለንደት ዲያ የላቀ ክብር አይኖረውም።

12 እንግዲህ ይህን የመጠል ተስፋ ሰላላን፤ በድፍረት እንኖራለን።¹³ እስራኤላውያን የፊቱ ማንጸገራት እየጠፋ ሲሄድ መጨረሻውን እንዳይመለከቱ፤ ፊቱን በጨርቅ እንደሽፈነው እንደ ሙሴ አይደለንም።¹⁴ ነገር ግን ብሉይ ኪዳን በተነበበ ቀጥሮ ያ መሸገገ፤ እስከ ዛሬ ድረስ ሰላላተወገደ ልቡና ችግር እንደ ደነዘዘ ነው። መሸገገው አሁንም አልተወገደም፤ የሚወገደው በክርስቶስ ብቻ ነውና።¹⁵ እስከ ዛሬም ድረስ የሙሴ

3፡7 ቀ፡9፡13ከዐ
34፡29-35፡14ላ2፡1
21ሮ፡22፡29፡14፡5
3፡9 ቀ፡7፡14፡27፡1
26ሮ፡21፡17፡13፡21፡22
22
3፡12 ሐ፡4፡29፡1
ሮ፡5፡14፡5፡18፡124፡25
3፡13 ቀ፡7፡11ዐ
34፡33
3፡14 ቀ፡6፡1ሐ፡1
13፡15፡15፡21ሮ፡2
11፡7፡8፡12፡ር፡444
3፡16 ዐ34፡34፡1
ላ፡25፡7፡1ሮ፡21፡1፡23
3፡17 ላ፡6፡1፡1፡21
የ፡ሐ፡8፡32፡1፡744፡6፡7
3፡16 ዐ34፡34፡1
ላ፡25፡7፡1ሮ፡21፡1፡23
3፡17 ላ፡6፡1፡1፡21
የ፡ሐ፡8፡32፡1፡744፡6፡7
3፡18 የ፡ሐ፡17፡22፡2
24ሮ፡28፡1፡29፡1፡4፡6
13፡12፡12፡ር፡4፡4፡2
4፡1 ቀ፡16፡1ሞ፡1
18፡45፡አ፡440፡3፡11
1፡ፋ፡ር፡7፡25፡1፡ጢ፡ፋ፡
1፡13፡1፡6
4፡2 ሮ፡2፡6፡21፡1
1፡ፋ፡ር፡5፡12፡ፋ፡ር፡2፡5፡117፡1
13፡11፡10፡4፡12
4፡3 1፡ፋ፡ር፡1፡18፡1
2፡ፋ፡ር፡2፡12፡13፡14
4፡4፡4፡6፡1፡ጢ፡123፡1

መጻፍት በተነበቡ ቀጥሮ መሸፈኛው ልቡናችውን ይሸፍናል።¹⁶ ነገር ግን አንድ ሰው ወደ ጌታ ዘወር ሲል መሸፈኛው ይወገዳል።¹⁷ ጌታ መንፈስ ነው፤ የጌታም መንፈስ ባለበት በዚያ ነጻነት አለ።¹⁸ እኛም ሁላችን ባልተሸፈነ ፊት የጌታን ክብር ጌታ መስተዋት እያንጸባርቅን፤ የአርሱን መልክ እንድንመስል ከክብር ወደ ክብር እንለወጣለን፤ ይህም የሚሆነው መንፈስ ከሆነ ጌታ ነው።

4 ስለዚህ ከስፕሪት ከሰጠህ ምሕረት የተነሣ ይህ አገልግሎት ስላለን ተስፋ ነንቁርጥም። ነገር ግን ስውርና አሳፋሪ ነገሮችን ትተናል፤ አናታልም፤ የስፕሪት ምልክት ከሐሰት ጋር አንቀላቅልም፤ ይልቁንም እውነትን በግልጽ እየተናገርን በሰው ሁሉ ገሊና ከንድ ተቀባይነት እንዲኖረን ራሳችንን በስፕሪት ፊት እናቀርባለን።
5 ጌታዎችን የተከደን ቢሆን እንኳ የተከደን ደግሞ ለጠጣቶች ነው። የስፕሪት ክብር ሳል የሆነውን የክርስቶስ፤ የክብሩን ወንጌል ብርሃን እንዲያይ፤ የዚህ ዓለም አምላክ የማያምኑትን ሰዎች ልቡና አሳውርአል።
፡18 ወይም የጌታ ክብር በጥና እያሰላሰለ

ተስፋ ይፈጸም ከንድ ያን ሕግ "በሰው ልብ ጸጋት" ይጽፈዋል (፳፮)። በዚህም መሠረት አጥፎ ቀደም ሲል ልዩነት የክብረውን የእግዚአብሔርን ሕግ እንዲወድ ያደርገዋል። ሕጉንም ለመጠበቅ ቀድሞ ያልነበረውን ገደል ይሰጣል።

3፡7-18 ሳውሎስ በክርስቶስ ስለ ሆነው የአዲስ ኪዳን "አገልግሎት" (ከ፳፭፡ 4፡1 ጋር ያነጻጽሩ) ይሆንታል። እዚህም ላይ በሲና ተራራ ላይ አርገው ኪዳን ከተቀበሉት ከሙሴ አገልግሎት ጋር የራሱን የአዲሱን ኪዳን አገልግሎት ያነጻጽራል። ነገር ግን አሁን "አገልግሎት" የሚለውን ልዩ የሚለውበት "በድንጋይ ላይ በፊደል የተቀረጸውን" (፳፯) ሕግና "በሰው ልብ ጸጋት" ላይ (፳፮) የሚጽፈውን መንፈስ ቅዱስን ለመግለጽ ነው። የጸንጸፉ ዐላማ የሙሴ ፊት መንገደራት እየደበዘዘ ማሄዱን የአዲስ ኪዳን አገልግሎት ፊት ግን "ከክብር ወደ ክብር የተለወጠ" መሄዱን ለማሳየት ነው። ይህም የአርገውን ኪዳን ጊዜያዊነትና ደካሚነት እንዲሁም የአዲሱን ኪዳን ዘላለማዊነትና ብሔርነት እንድናይ ይረዳናል።

3፡7 ከ ... ክብር ሕግ በተሰጠ ጊዜ የእግዚአብሔር ክብር አብሮት ስለ ተጠጠ፤ ሙሴ ከተራራው በመረደ ጊዜ ከፊቱ ላይ የንግደራት ክብር (34፡29-30 ወይም)። በክብር ከመጣ በሲና ተራራ ላይ የተሰጠው ሕግ መጥፎ ወይም ክፍላገልግሎት እንዲያው ሳውሎስ በሰላ ስርጌ ቅዱስ፤ ጸንቶ መልካም ማንጸገደ በግለት ይገለጻል። (ሮ፡2፡7፡12፡14)። ነገር ግን ከፊቱ ያለው ለሕግ ባለመታዘዝ የሕጉን ፍርድና የሞት ቅጣት በራሳቸው ላይ በሚያመጡ ሰዎች ልብና ተግባር ውስጥ ነው። በድንጋይ ጸጋት ላይ የተቀረጸው ሕግ ከእንገሠ ዐይነት ክፍት ሊያነጻ አይችልም።

3፡8-9 የመንፈስ አገልግሎት ... የሚያደርግል አገልግሎት በሞት ፈንታ ሕይወትን ይሰጣል። እዚህ ላይ "ጽድቅ" ሲባል እግዚአብሔር እንዲያው የሚጠጠን ጽድቅ እንዲሁም በእኛ የሰለት ተስፋት ሕይወት ሊታይ የሚገኘውን ጽድቅ ያመለክታል።

3፡11 የሚያልፈውን ሳውሎስ እዚህ ላይ በሲና ተራራ ላይ የተሰጠውን አርገውንና ለዘላለም የማይኖረውን ኪዳን የሚያልፍ ይለዋል። ይህ የሚያልፈው ጊዜው ሲደርስ በሚያልፈው ለደግ የላቀ ክብር ባለው በአዲስ ኪዳን ተተክቶአል።

3፡13 ፊቱን በጨርቅ ለንደት ስለን እንደ ሙሴ ከዐ 34፡33-35 ይጻፈ። የመሸገገው ዐላማ የሰለራራ ሕዝብ እየደበዘ ዘዘ የሚሄደውን ክብር እንዲያይ ለማድረግ ነበር።

3፡14 ያ መሸገገ እስከ ዛሬ ድረስ ሰላላተወገደ በሙሴ ፊት ላይ የነበረውን የሚጠፋውን ክብር እንዲያይ ያደረገ መሸገገ ፈኛ አሁንም በልባቸው ስለጠፈ ጊዜያዊና ብቻት የለለውን የኦር

ጌትን ኪዳን የከረደ እንዳልተወሰዱ አድርገዋቸዋል፤ ይህ መሸገገ ፈኛ ለወገድ የሚችሉው በክርስቶስ ብቻ ነው። አዲስ ኪዳን ግን ያህል የተሻለ እንደሆነና ከክብርም ታላቅነት የተነሣ አርገውን ኪዳን እንደሆነ እንደተሰጠው ግምት የሚችሉት በክርስቶስ በኩል የተሰጠውን አዲሱን ኪዳን የተቀበሉ ሰዎች ብቻ ናቸው።

3፡17 ጌታ መንፈስ ነው፤ ይህ ለባለ ሰፋፍ መጨረሻ ላይ፤ "መንፈስ ... ሕይወትን ይሰጣል" ከሚለው ጋር መያያዝ አለበት። ሕጉ በማይታዘዙት ላይ የሚያስከትለው ፍርድና የሞት ቅጣት መሄደ፤ ሕይወትን በሚሰጠው በአዲስ ኪዳን ጋር መተካ ሕግ የሚችሉው ወደ ጌታ በመመለስ ብቻ ነው (፳፡16)። በክርስቶስ ተስ መንፈስና በመንፈስ ቅዱስ መካከል ለደግ የቀረበ ግንኙነት ይታያል። ሁለቱም በአማኞች ውስጥ እንደሚኖሩ ተገንጭላ (ይሮ፡8፡9፡ ገላ፡2፡20)። በሮ፡28፡9-10 ሕግ መንፈስ፤ የእግዚአብሔር መንፈስ፤ የክርስቶስ መንፈስ፤ እንዲሁም ክርስቶስ አንዱ ለላውን ተከት የገባ መግለጫ። በሐጌ 16፡6-7 ላይ መንፈስ ቅዱስና የአቡስ መንፈስ አንድ ይመስላሉ። ይህ የሆነውን ፊት ቅዱስ የሚሠርው ከአብና ከወልድ በመሆኑ ለሆነ ይችላል። ደግሞ ሁለቱ የሥላሴ አካላት ዐላማቸውን ከገቡ የሚያደርሱት በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ነው።

3፡18 ባልተሸፈነ ፊት ሙሴ ካደረገው ጋር ሲነጻጸር ነው። የአርሱን መልክ እንድንመስል ከክብር ወደ ክብር እንዲመጣን ክርስቶስ ራሱ የእግዚአብሔር ክብር ሙሴ በሙሴ መንገድ ጸንቶ (ዕብ 1፡3)፤ ዓለም ከሚፈጠሩ ሰዎች ስለሆነ ዘንድ የነበረው ክብር የማይሸፍና ዘላለማዊ ነው (ዮሐ 17፡5)። በእርሱ የምናምን እኛ ክርስቶስን እየመሰልን በመሄድ የዚህ ክብር ተካፋዮች እንሆናለን። ይህ የሚያመለክተው የክርስቲያኖችን የቅድስና ሕይወት ሂደት ነው።

4፡1 ይህ አገልግሎት 3፡6 እና ግብ ይመጣ። ተስፋ አንቁርጥም፤ እግዚአብሔር አገልግሎትን በምስራቅ በሚጠራበት ስፍራዘበት ጊዜ በመካፈሉ በሕግ ውስጥ ጸጋት ማለፍ እንዲችሉ የሚያስፈልጋቸውን ይሰጣቸዋል።

4፡2 ስውርና አሳፋሪ ነገሮችን ትተናል ሳውሎስ ይህን የሚለው በቆርንቶስ ስለ ነበሩ ሐሰቶች አስተማሪዎች ነው። ግንጽፍም ሳውሎስ የገዛ ገሊናውንና በእግዚአብሔር ፊት የነበረውን ቅድስት ምስክር ድርጅት በመቀጠሉ በፊታቸው ሲመለሱ ለውነትን በግልጽ ይናገር እንደነበር ይገልጻል፤ ደግሞም እውነትን ያድብርሰትና ሰዎችን ለማታለል የሚከሰቡት ጊዜ እንደሌለ ይናገራል (ከ1፡12፡18-24 ጋር ያነጻጽሩ)።

4፡3 ጌታዎችን የተከደን ቢሆን እንኳ 3፡13-18 ይመጣ።
4፡4 የእግዚአብሔር አምላክ ክርስቶስ በሥጋ የተገለጠ

እኛ የምንሰብከው ክርስቶስ ኢየሱስ ጌታ መሆኑን እንጂ ራሳችንን አይደለምና፤ እኛም ራሳችን ስለ ኢየሱስ ስንል የእናንተ አገሬ ጋዮች ሆነናል። ስክርታቸው ፊት ስንዘላለኩኛል የክብሩን ዕውቀት ብርሃን ይሰጠን ዘንድ፤ “በጨለማ ብርሃን ይብራ” ያለው ስንዘላለኩኛል ብርሃኑን በልባችን አብርቶአልና።

ነገር ግን ይህ እጅግ ታላቅ ኅይል ከስገዳ ዘላለኩኛል እንጂ ከእኛ አለመሆኑን ለግላ የት፤ ይህ የክብረ ነገር በሽክላ ዕቃ ውስጥ አለን። ስክርታችንን ለገንዘብ አንገኝታችን ትም፤ ግራ ብንጋለም ተስፋ አንቁርጥም፤ ፍብንሰድድም ተጥለን አንቀርም፤ መትተው ቢጥሉንም አንጠፋም።¹⁰ የኢየሱስ ሕይወት በሰውነታችን እንጻገላለን፤ የኢየሱስን ጥት ዘወትር በሰውነታችን ተሸክመን እንከራለን።¹¹ የኢየሱስ ሕይወት ሚቸ በሆነው ሥጋችን እንጻገላለን፤ እኛ ሕያዋን የሆንን ሁልጊዜ ስለ ኢየሱስ ለምት ዐልፈን እንሰጣለንና።¹² እንግሥጥ ጥት በእኛ ይሠራል፤ ሕይወት ግን በእናንተ።

¹³ “አመንሁ፤ ስለዚህም ተናገርሁ” ተብሎ እንደ ተጻፈ፤ እኛም በዚያው የእምነት

114፡9-11 ቆር1፡20-22
 ቆር3፡14
 4፡5 1ቆር1፡13-23
 19፡19
 4፡6 ተፋ10፡13፤1
 መጠ18፡28፤2፡ፋ
 1፡19
 4፡7 መግ7፡2፤ፋ
 4፡19፤1፡ፋ6፤4፡18፤1፡ፋ
 2፡5፤2፡ፋ6፤7፡12፡ፋ
 2፡20
 4፡8 2ቆር7፡5፤ግላ
 4፡20
 4፡9 መገ37፡24፤
 ግ፡24፤16፤ፋ፡15፤
 20፡1፤23፤35፤10፤
 13፤5
 4፡10 ሮጫ6፡5፤6፤
 2ቆር1፡5
 4፡11 ሮጫ8፡36
 4፡12 2ቆር13፡9
 4፡13 መጠ16፤10፤
 1ቆር12፡9
 4፡14 ሐጥ2፡24፤
 ሌፊ5፡27፤ፋ፡1፤22፤
 1ተግላ፤14፤ግ፡24
 4፡15 2ቆር1፡11
 4፡16 ተፋ11፤መጠ18፤
 45፤103፤5፤ፋ፡40፤
 31፡10፤ግ፡22፤ፋ፡ፋ
 3፡10

መንፈስ እናምናለን፤ ስለዚህም እንናገራለን፤¹⁴ ምክንያቱም ጌታ ኢየሱስን ከሙታን ያስ ነግሳው እኛንም ደግሞ ከኢየሱስ ጋር አስነ ሥራችን ስለናንተ ጋር በፊቱ እንደሚኖርብን እናውቃለን።¹⁵ ለሁሉ ለምት እየደረሰ ያለው ጸጋ፤ በስንዘላለኩኛል ክብር በምስጋና ላይ ምስ ጋናን እንጻጫዎር ይህ ሁሉ ለእናንተ ጥቅም ሆኖአል።

¹⁶ ስለዚህ ተስፋ አንቁርጥም፤ ውጫዊው ሰውነታችን እየጠፋ ቢሄድም እንኳ ውስጣ ዊው ሰውነታችን ዕለት ዕለት ይታደላል፤¹⁷ ምክንያቱም ቀላልና ጊዜያዊ የሆነው መከራ ራችን ወደር የማይገኝለት ዘላለማዊ ክብር ያስገኛልናል።¹⁸ ስለዚህ ዐይኖችን የሚያተ ኩረው በሚታዩው ነገር ላይ ሳይሆን በማ ይታዩው ላይ ነው፤ የሚታዩው ጊዜያዊ ነውና፤ የማይታዩው ግን ዘላለማዊ ነው።

ሰግዮዊ መናገሮችን

5 መናገሮችን የሆነው ምድራዊ ድንኳን በፈርሰም፤ በሰው እጅ ያልተሠራ ነገር ግን ከስንዘላለኩኛል የሆነ ዘላለማዊ ቤት በሰ ግይ እንጻጻግ እናውቃለን። ጎለሰዚያው

የእግዚአብሔር ልጅና ሁለተኛው የሥላሳ አካል በመሆኑ እግዚ አብሔርን በትክክል ያዋናል፤ ምክንያቱም እርሱ የመላኩት እውነ ተኛው መንጻጸብ ነው (ዕብ 1፡3)። ክርስቶስ የእግዚአብሔር አምላክ ነው፤ ሰውም በመጀመሪያ የተፈጠረው በዚህ መልኩ ሲሆን የተዋጁም ሰዎች ሁሉ ወደዚህ መልኩ በክብር ይወጣሉ። (3፡18)፤ ደግሞ ክርስቶስ በሚመለስበት ጊዜ እኛ እርሱን የምናገኘው እርሱን ወደ መምሰል እንወጣለን (1ዮሐ 3፡2)። የዚህ ግልጽ ወደፊት ከሚመጣውና ዘላለማዊ ከሆነው ግልጽ ጋር በማገጸጸር ነው፤ በሚመጣው ግልጽ የእግዚአብሔር ፍጥረት እውን ከሚያሰጠኝ ውና ከሚያረጋገጠው ነገር ሁሉ ለዘላለም ይጻፋል። በግላ፤4 ላይ ስክር ከሆነው ከአሁኑ ግልጽ። ተብሎአል። የዚህ ግልጽ እምነት ትልቅ፤ የእግዚአብሔር ጠላት ጻዕቢቱን ነው፤ እርሱ ከእግዚአብሔር ከከ ፋት ሁሉ በስተ ጀርባ ያለ የማይታይ ገይል ነው። ተከታዮቹም በእርሱ ልግ ለእኛ እምነትን ያደርጉታል። የማያገኙትን የማያገኙ ለግና ለዘውርላል፤ ወንጌልን የማይቀበሉ ሰዎች መላኩታዊ ዊን ክብር እንጻጻዩ የጋራቶችን (3፡12-18) መሸፈኛ ምሳሌ በማድረግ ጳውሎስ የጀመረውን ገለጻ ይቀጥላል።

⁴5 የምንሰብከው ... ራሳችንን አይደለምና፤ ራሳችንን እንደሚክብት እንደ ሐሰተኛ አስተማሪዎች አይደለም። ጳውሎስ በእምነታቸው ላይ እርሱን አላደረጉም (1፡24)፤ ምክንያቱም ጌታ እንደ ብቻ ነው፤ እርሱም ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፤ የጳውሎስም ስብከት ወሲይ ሐሳብ እርሱ ነው።

⁴6 በጨለማ ብርሃን ይብራ፤ እግዚአብሔር ይህን የተና ገረው በፍጥረት መጀመሪያ ነው (ዘፍ 1፡2-4)፤ ደግሞም በአዲስ ፍጥረት ወይም በአዲስ ልደት ጊዜ (ክፍ 1፡7) ገሰ 3፡3፤ገ 1ጸጥ 1፡3 ይመጣ፤ የጠላትን ጨለማ በወንጌል ብርሃን ሲያወግድ ይህን እንደ ገና ተናገርላል። የእግዚአብሔርን የክብሩን ዕው ቀት ብርሃን በጳውሎስ ልብ የበረው ብርሃን በክርስቶስ ፊት ላይ ያገኘው የእግዚአብሔር ክብር ዕውቀት ነው፤ ይህም ጳውሎስን ስለ ክርስቶስ ዐዋጅ ነጋራ ለመሆን አብቅቶታል፤ ክርስቶስም የመጣው ከምድርደርው መነኛኛ ድንኳን ሳይሆን፤ እግዚአብሔር በሙሉ ክብር ከሚኖርበት ሰግዮዊ ስፍራ ነው (ዮሐ፤14 ይመጣ።)

⁴7 ይህ የክብረ ነገር፤ ወንጌልን ነው። በሽጠ ስቃይ ውድና የክብሩ ነገሮችን ለመሸገግ ተራ የሆኑና ዐይን የማይገቡ የሽጠ ስቃዎችን መጠቀም የተለደደ ነበር። እዚህ ላይ የጳውሎስ ሰውነት ደካሜ ዐላፊ ጠፊ መሆኑን ለማሳደግ የሰዎች። ለጅግ ታላቅ ገይል እግዚአብሔር እንጂ ከእኛ አለመሆኑን፤ የሰው ደካማነት የእግዚአብሔርን ብርታት ያሳያል የሚለው ሐሳብ በዚህ መልኩት ውስጥ ተደጋግሞ ተጠቅሟል።

⁴10 የኢየሱስ ጥት ዘወትር በሰውነታችን ተሸክመን እንከራለን፤ እንደ “ሽክላ ዕቃ” በቀላሉ ተሰበራ የሆነው የጳውሎስ ሰውነት (ቀግ) በወንጌል ሲል ዘወትር በደረሰበት መከራና ስደት መንገዳታቱና በዚህም የክርስቶስ መክራ ተነቅሎ መሆኑ (1፡5፤

ሮጫ 8፡17፤ ልጋ 3፡10፤ ቄላ 1፡24 ይመጣ) በገላጽ ታይቶአል።
 4፡11 የኢየሱስ ሕይወት ግኝ ሆኑት ሥጋችን እንጻገን ለገ፤ የክርስቶስ የትንሹ ሕይወትን ገይል የመለከታል። የሰው ደካማነት የእግዚአብሔርን ብርታት እንደሚያሳይ እንደገና (ቀግ ግብ ይመጣ) እዚህ ላይ ተናገርላል፤ በየሌላው “መጥቶች” በየሌላው የሚገኘውን ድንገት የትንሹ ሕይወት እንጻገፍ ያሳያል (1፡9 ይመጣ።)

⁴13 አመንሁ፤ ስለዚህም ተናገርሁ፤ መጠ 116፡10 ይመጣ። የመንፈስ ለማድረስ ሳይታክት ከገታ የደግ ገታ የተተዋወረ ውና የደከመው ለዚህ ነው።

⁴16 ስለዚህ ተስፋ አንቁርጥም፤ የደግ ለግል እዚህ ላይ ተደጋግላል፤ በመግል ግልቃ የከብት እንቅጥጥ ስፍርድ ለምን ልቦ መላ እንደ ሆነ የሚያስረድሩ ሲሆን ቀሪው የምዕራፍ ቀጥሮችም ከላይ በክብር ያወሰኑት ጭብጥ የሚያጠቃሉ ናቸው። እየጠፋ ቢሄድም፤ ከደረሰበት መክራ የተነሳ ነው። ይታ ደላል፤ በሙሉ ከሚገደውና ከሚጠፋው የኢየሱስ የትንሹ ሕይ ወት የተነሳ ነው፤ ደግሞም የወሰኑ ሰውነት መታደስ ከውጭ የሚመጣ ግውን መክራ ያስገኛል፤ የጌላ ጳጳም ጥትን ድል ይነሳል።

⁴17 ቀላልና ጊዜያዊ የሆነው መክራችንን በክርስቶስ ናኛ ላይ ምን ዐይነት መክራ ቢደርስ፤ ለመጣ ነው፤ ዘላለማዊ ሕይ ወት እንጻር ሲታይ ስፍራ የሚሰጠው አይደለም። ወደር የማይገ ጎለት ዘላለማዊ ክብር፤ ዘላለማዊ ክብር በዚህ ምድር ከሚደር ስንት መክራ ጋር ሲጻጻር እጅግ ታላቅ ክብር (ከሮጫ 8፡18 ጋር ያነጻጻሩ)።

⁴18 የሚታዩው ... የማይታዩትን ክርስቶስ ናኛ ስገ ሃኔ ግልጽ ሲኖሩ የሚያደጉና የሚያሰልጡት ሕይወት አብዛኛውን ጊዜ የሚያስጨንቅና ግራ የሚያጋባ ነው፤ ይህን እንጂ በወደ ቀውና ዐላፊ ጠፊ ሆነው ግልጽ የሚደርሰባቸው መክራ ሁሉ ጊዜ ያደግ ነው። ዐይኖችን በዚህ በሚታዩው ነገር ላይ ግላገር ተስፋ እንጻገባቸው የሚደገፍል (ቀግ1፡6)። ግንጻቱም የማይታዩ ግልጽ ዘላለማዊና የሚደገፍ ነው፤ የማይታዩ ግልጽ የማይታይ በመ ሆኑ የለም ግለት አይደለም (ከዕብ11፤1፡6፡26-27 ጋር ያነጻጻሩ)። ከዚህም የተነሳ ዐይኖችን፤ ጸንቶ ከማይኖረው በዚህ ግልጽ መልኩ ላይ እንሥተን ጸንቶ ወደሚኖረው ወደ ላይኛው ግልጽ እንመለከታለን (ፊል3፡20፤ ዕብ12፡2 ይመጣ።)

⁵1 መናገሮችን የሆነው ምድራዊ ድንኳን እውን ያለውን ሥጋዊ አካላችንን ነው (2ኢጥ1፤13 ይመጣ።) ድንኳን ጊዜ ያደግ ተራ መናገሪያ እንደ ሆነ ሁሉ ሥጋዊ አካላችንም ደካማ ለጉጻት የተጋለጠና ራራነት (4፡10-12፡16)። ስለእግዚአብሔር የሆነ ዘላለማዊ ቤት በሰግይ፤ ጊዜያዊ ሳይሆን ዘላለማዊና ጽኑ ቤት ነው። ይህም እውን ከማይታዩት እውነታዎች አንዱ ነው (4፡18)። በሰው እጅ ያልተሠራ፤ የእግዚአብሔር ሥራ ስለ ሆነ

ግን የሰማዩን መኖሪያችንን ለመልበስ እየና ፈቅን እንቃትታለን፤ ስለርግጥ ስለሰጠው ራታ ታችንን ሆነን አንገኝም። ሳዚህ ድንኳን እስካለን ድረስ ከብድን እንቃትታለን፤ ምክንያቱም ግኝት የሆነው በሕይወት እንዲቆየጥ ለማደቀውን መኖሪያችንን ለገለበስ እንጂ ለገንፈፍ አንፈልጋለን። ሳዚህ ዐለግ ያዚጋ ጀን ስገዚሰብኬ ነው፤ ሊመጣ ሳለው ዋስትና እንዲሆንን መንፈሱን መያዣ አድርጎ የሰጠንም እርሱ ነው።

፳ ሳዚህ ሁልጊዜ በመታመን እንኖራለን፤ በሥጋ እስካለን ድረስ ከጌታ ርቀን እንደ ምንገኝ እናውቃለን፤ ምክንያቱም የምንኖረው በእምነት እንጂ በማየት አይደለም። ስሥጋ ተለይተን ከጌታ ጋር መኖርን እንደምንመርጥ እርግጠኛ ሆኜ እናገራለሁ። ፳፻ ስለዚህ በሥጋ ብንኖርም ወይም ከሥጋ ብንለይም ዐለግችን እርሱን ደስ ግለሰብን ነው። ፳፻፲ ሁላችንም በክርስቶስ የፍርድ ወንበር ፊት እንቀርባለንና፤ እያንዳንዱም ሰው በሥጋው ለሠራው በጎ ወይም ክፉ ሥራ ተገቢውን ዋጋ ይቀበላል።

4፡17 ሜገ30፡51
 ሮግ28፡18፤1፡ተ1፡6፡7
 4፡18 ሮግ28፡24፤
 2ቆሮ5፡7 ሐብ11፡1
 5፡1 ላፊ38፡12፤
 1ቆር15፡47፤2፡ተ1፡13፡14
 5፡2 ተ4፡1ሮግ28፡23
 11ቆር15፡53፡54
 5፡4 ተ2፡2ሮግ28፡23
 1ቆር15፡53፡54
 5፡5ሮግ28፡23፤2ቆር
 1፡22፤ኢፈ1፡13፡14
 5፡7 1ቆር13፡12፤
 2ቆር4፡18
 5፡8 ዮሐ12፡26
 5፡9 ሮግ24፡18፤
 ኢፈ5፡10፤ቁላ1፡10፤
 1፡ተ4፡1
 5፡10 ግፉ16፡27፤
 ሐሥ10፡42፤ሮግ
 2፡16፤14፤10፤ኢፈ
 6፡8
 5፡11 አዮ23፡15፤
 2ቆር4፡2፡ሐብ10፡31፤
 12፡29፤ ይዞ23
 5፡12 2ቆር1፡14፤
 3፡1
 5፡13 2ቆር11፡1፤6
 ፤17፤12፡11

የግለ-ታሪክ አገልግሎት

፲፯ እንግዲህ ጌታን መኖራት ምን ግለት እንደ ሆነ ስለምናውቅ፤ ሰዎች የምንናገረውን እንዲቀበሉ ለማድረግ እንጥራለን። የእኛ ማንነት በስገዚሰብኬ ዘንድ የተገለጠ ነው፤ ደግሞም በገሊናችሁ ዘንድ ግልጽ ነው፤ ብዬ ተስፋ አደርጋለሁ። ፲፯ ይህን የምለው ራሳችንን በእናንተ ፊት እንደገና ለማመስገን ሳይሆን፤ በእኛ እንድትመኩ ዕድል ልሰጣችሁ ነው፤ ይኸውም በውጭ በሚታየው ለሚመኩት እንጂ በልብ ውስጥ ባለው ነገር ለማይመኩ መልስ መስጠት እንድትችሉ ነው። ፲፯ ከእለምር ውጪ ብንሆን በስገዚሰብኬ ብለን ነው፤ ባለ አለምሮም ብንሆን ለእናንተ ነው። ፲፯ ክርስቶስ ፍቅር ግድ ይላናልና፤ ምክንያቱም አንዱ ስለ ሁሉ እንደ ሞተ እርግጠኞች ሆነናል፤ ከዚህም የተነሣ ሆተ ተላቸውና ከሙታን ለተነሳላቸው እንጂ ከእንግዲህ ለራሳቸው እንዳይኖሩ እርሱ ስለ ሁሉ ሞተ።

5፡14 ሮግ26፡6፤7፡1፡2፡20፤ቁላ3፡3 5፡15 ሮግ24፡25፤ 14፡7-9

ፍጹምና ዘላለግባቸው ነው (ዕብ 9፡11 ይመ)።

5፡2 እስኪያው ገንገሉን ጸግም ምጽአት ሰጠባበቅ ነው። እንቃትታለን የምንቃትተው ክብር የሆነውን መንፈሳዊ አካል ለብስን ፍጹማን ለመሆን ስለምንኖርበት ነው (ከ1ቆር 15፡42-49 ጋር ያንጻጽሩ)። የሰማዩን መኖሪያችንን ለመልበስ እገዚሰብኬ የሚሰጠን ዘላለግባቸው መኖሪያ የሚለበስ ለብስ ተመሰሉል።

5፡3 ራታችንን እንደ ድንኳን የሆነው ምድራዊ መኖሪያቸው በሞት እንደፈረሰባቸው ሰዎችና ያለ አካል እንደ ቀሩት ግለት ነው (ዮሐ18 ግብ ይመ)።

5፡4 ግኝት የሆነውን የአሁኑን ግኝት አካላችንን የመለከታል። በሕይወት እንዲያጣጥጥ በእያሰለጠነ የትንሣኤ ሕይወት ተካፋይ ስለ ሆነን (4፡10)፤ ግኝት የሆነው ለውነታችን የሚኖጠው በሞት ሳይሆን በሕይወት ነው። ሞትና መቃብር ዋጭ ስልቃጭ መኖሪያቸው ለብዙ ዘመን ሲነገር ፍርድል (መዝ 69፡15) ምላ 1፡12 ይመ)። እንደ አሳይያስ ሁሉ (አፈ 25፡8 ይመ፤ በተወሰነ ሰዓት 1ቆር 15፡54 ይመ) ሳውሎስም ሞት እንደሚኖጥ ይናገራል።

5፡5 ለግዚሰብኬ ... መንፈሱን ... የሰጠንን ከሞት በተነሣውና በከፈረው አዳኝ አማካይነት የፈለሰው መንፈስ ቅዱስ፤ በክርስቶስ የመባቢት ሥራ የሚገኘውን በረከት በአማኞች ልብ ውስጥ ተገባራዊ ያደርጋል፤ የኢየሱስንም የትንሣኤ ገይታ በየሱ ለቱ እንዲለግግም ያደርጋቸዋል (ከ4፡14፡16 ጋር ያንጻጽሩ)። ይህም አማኞች የኋላ ኋላ የከፈረውን የክርስቶስን አካል ለመም ስለ እየተለወጡ እንደሚሄዱ ያረጋግጣል (ፊል 3፡21)። መያዣ 1፡192 ግብ ይመ)።

5፡6 በሥጋ እስካለን ድረስ ከጌታ ርቀን እንደምንገኝ መኖሪያችን በሆነው ምድራዊ ድንኳን አላችን ድረስ ግለት ነው (ቀ፡1)፤ ይህም ግለት በዚህ ምድር ስንኖር ጌታ በመንፈሱ ከእኛ ጋር የለም ግለት አይደለም።

5፡8 ከሥጋ ተለይተን ከጌታ ጋር መኖርን ክርስቲያኖች በሞት "ከምድራዊ ድንኳናቸው" ከተለዩ በኋላ (ቀ፡1) ያለብትን ሁኔታ የምድራዊ። ይህም ሁኔታ በሞትና በትንሣኤ መካከል ምናልባትም ከሥድራዊ ድንኳናችን ተለይተን ለማያቆይ አካላችንን ገና ሳንለብስ የለውን ጊዜ ይሆናል፤ ይሁን እንጂ መኖራችንንም ሆነ ግንኙነታችንን አንስተን። ምክንያቱም በአካል ሥጋ የለለ አማኝ የሚኖረው ከጌታው ጋር ነው፤ እንዲያውም ከጌታ ጋር መኖር በአካል ሥጋ ከመኖር ይገለጻል (ከፊል፡1፡23 ጋር ያንጻጽሩ)።

5፡9 በሥጋ ብንኖርም ወይም ከሥጋ ብንለይም፤ ጌታ በሚመጣበት ጊዜ በሕይወት ብንሆንም ወይም ሞትን ሳለን ቢመጣም ግለት ነው።

5፡10 በክርስቶስ የፍርድ ወንበር ፊት እንቀርባለንና፤ ክርስቲያኖች በእምነት አማካይነት በክርስቶስ የገኙትን ዘላለግባቸው ጽድቅ የሚመለከት ሳይሆን፤ በዚህ ምድር ሲኖሩ ለሁሉ ሥራ

የሚቀበሉት ፍርድ ነው (ከ1ቆር 3፡11-15 ጋር ያንጻጽሩ)። በሥጋው ለሠራው ... ሥራ ምንም እንኳ ሥጋ ዐላፊ ጠፊ ቢሆን ምንም ስለን ለደረግባው ነገር ሁሉ ተጠያቂ ነው። ክርስቲያን ያልሆኑ ሰዎችም በሠሩት ሥራ ሁሉ ለፍርድ በእገዚሰብኬ ፊት ይቀርባሉ (ሮግ 2፡5፡16 ይመ)፤ እዚህ ላይ ግን ሳውሎስ የሚናገረው ስለ አማኞች ነው።

5፡11 ጌታን መኖራትን አንድ ቀን በፊቱ ቀርቦን እንደ ምንጠቆ በግሰብ ነው (ቀ፡10)። ሰዎች የምንናገረውን እንዲቀበሉ ለማድረግ እንጥራለን፤ ሳውሎስ በመካከላቸው ሠርገው የገቡት ሐሰተኞች አስተማሪዎች ሳይሆኑ፤ እርሱ ብቻ አውነተኛ ሐዋርያት እንደ ሆኑ አንዳንድ የቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን አማኞች በሚገባ ግላውን ነበረበት።

5፡12 በውጭ በሚታየው ለሚመኩት፤ የሐሰት ሐዋርያት ሸርጉድ ለይስሙላ ነበር፤ ዐለግቸውም እውነተኛና ጥልቅ መንፈሳዊ ነገር ሳይሆን፤ ገንዘብና ዝና እንዲሁም የግል ክብር ነበር።

5፡13 ከእምር ውጪ ብንሆን ... ባለ አለምሮም ብንሆን፤ ሳውሎስ በደግሞቅ መንገድ ላይ አገኘህ የሚለውን አስገራሚ የሕይወት ለውጥ ተቃዋሚዎቹ እንደ አብደት ቁጥረውበት፤ በሃይማኖት ነገር አእምሮን ስተላል ሳይሉት አልቀሩም። ይህ አእምሮም እንደላት ሰው የሚያስቁጥረው ከሆነ፤ ሳውሎስ ነፍሱ ሲከፈ አናይም፤ ምክንያቱም መልእክቱ መላውን እንደሚያወጣው ሳውሎስ ለመንገድ ሲል መከራን በሠራፈጅናነት ያደረሰታ ተቀብሎአል (ከ2፡10 ጋር ያንጻጽሩ)። በመሠረቱ ይህ በእርሱና በእገዚሰብኬ መካከል ያለ ጉዳይ ነው። በሌላው በኩል ሳውሎስ ለቆሮንቶስ ሰዎች ወንጌልን ሲሰጠው እንደ አብድ የሚያስቁጥረው ምንም ነገር አልነበረም፤ ምክንያቱም ወንጌልን ሰበሰበት ጊዜ ሁሉ እስከ መወሰደላቸው ድረጋና የሰነድ ሰው ነበር፤ ደግሞም ባንጋጋጥ ምንም ዐይነት ለሚታዩነትና ለፈ ራሱነት አልታዩበትም (ከ1ቆር 2፡1-5 ጋር ያንጻጽሩ)።

5፡14 የክርስቶስ ፍቅር፤ በዚህ ስፍራ የተጠቀሰው ፍቅር፤ "እኛ ለክርስቶስ ያለን ፍቅር" ነው የሚለው ሰዎች ቢኖሩም የሚያዩው ግን ክርስቶስ ስለ እኛ በመስቀል ላይ ተሰቡሉ በመሆን የተገለጸውን ፍቅር ነው። ለጌታ፤ በሥጋ የተገለጠውን ወልድ ነው። ስለ ሁሉ ለሰው ለጌታ ሁሉ ነው። ከዚህ የተነሣ ሁሉ ሞተዋል፤ ክርስቶስ ስለ ሁሉ በሚሞት ሁሉ በሞቱ እንጂ ካልሉ አደር ግን በእምነት ከክርስቶስ ጋር ለተባሰሩት ሞቱ ለገጠ አትኖ ለእኔነት መሞታቸውን ይገልጻል፤ ስለዚህ አሁን የሚኖሩትን ከሙታን ከተነሣው ክርስቶስ ጋር ነው (ቀ፡15)። ይሁን እንጂ ሳውሎስ እዚህ ላይ የሚናገረው ስለ ክርስቶስ የግስተሰራይ ሥራ ሳይሆን የክርስቶስ ሞት በአማኞች ሕይወት ውስጥ ስለሚያገባ ነው ውጤት ነው የሚሉ አሉ። ስለዚህ "ሁሉም" የሚለው ቃል

¹⁶ሰለዘህ ከአሁን ጀምሮ ማንንም በውጫዊ ነገር አንመዝንም፤ ከዚህ ቀደም ክርስቶስን በዚህ መልክ መዝነው ነበር፤ ከእንግዲህ ግን እንደዚህ እናደርግም። ¹⁷ሰለዘህ ማንም በክርስቶስ ቢሆን አዲስ ፍጥረት ነው፤ አሮ ጌው ነገር አልፎል፤ እነሆ፤ አዲስ ሆኖአል። ¹⁸ይህ ሁሉ ከስንጠራዎቹ ነው፤ እርሱ በክርስቶስ አማካይነት ከራሱ ጋር አስታረቀን፤ የማ ስታረቅም አገልግሎት ሰጠን፤ ¹⁹ስንጠራዎቹ በክርስቶስ ዓለምን ከራሱ ጋር ሲያስታርቅ የሰዎችን በደል አይቁጥርባቸውም ነበር፤ ለእኛም ደግሞ የማስታረቅ ቃል ሰጠን። ²⁰ሰለዘህ እኛ የክርስቶስ እንደራሴዎች ነን፤ ስንጠራዎቹም በእኛ አማካይነት ጥሪውን ያቀርባል፤ እኛም ከስንጠራዎቹ ጋር ታረቁ ብለን በክርስቶስ እንለምናችኋለን። ²¹እኛ በእርሱ ሆንን የስንጠራዎቹ ጽድቅ እንድንሆን፤ ገጠኤት የሌለበትን እርሱን ስንጠራ ብዙስ ስለ እኛ ገጠኤት አደረገው።

6 ከስንጠራዎቹ ጋር አጠረን የምንሠራ እንደ መሆናችን መጠን የተቀበላችሁትን የስንጠራዎቹን ጸጋ ከንቱ እንዳታደርጉት ዐደራ እንላችኋለን። ²እርሱ፤

“በትክክለኛው ሰዓት ሰማሁ፤ በመጻፈም ቀን ረጸሁ” ይላል። እነሆ፤ ትክክለኛው ሰዓት አሁን ነው፤ የመጻፈም ቀን አሁን ነው። ጳውሎስ የተቀበለው መከራ ³አገልግሎታችን እንዳይነቀፍ፤ ለማንም

5:16 2ቆ10:41
11:18
5:17 ሉዓ65+171
የሐ1+13፣ጭ264
11643+196+15164
21+45
5:18 ሮጌ5+101
11:36
5:19 ሮጌ4+8
5:20 ተ+181፣ላ
275+24፣ጭ6+11ሌ4
6+20
5:21 ሮጌ1+171
14፣1+30፣ፊ4፣15
171+261፣ጸ+22+224
11፣ፍ4፣35
6:1 1ቆ3፣91
15+212፣ፍ5420
6:2 ሮጌ69+131
ሉ449+8155+6
6:3 ጥ፩5፣29፣ጭ2
14+13፣201፣ፍ849፤
1319+12110+32
6:5 ሌ+16+231
14፣ፍ4+1124፣ጭ11፤
23-25
6:6 ሮጌ12+91
14፣ፍ 24+1+ጠ1+5
11፣ጠ፣ፍ15
6:7 ሮጌ13+121
24፣ፍ4+27፣110+41
ሌ4፣610-18
6:8 ጥ፩27+63
11፣ፍ4+10+13
6:9 ሮጌ18+361
24፣ፍ1+8-10+410
:11
6:10 ጥ፩5+121
ሌ+316፣ጭጌ8+32
11፣ፍ3+2112፣ፍ7+4
18+91፣ፊA2+1714+4
1፣ፍ41+241+ጠ1+6

ዕንቅፋት መሆን አንፈልጋለን። ሳይሁን እንጂ በምናደርገው ነገር ሁሉ ራሳችንን እንደ ስንጠራዎቹ አገልጋዮች እናቀርባለን። በብዙ ትስታራዎች በመከራ፤ በችግር፤ በጭንቀት፤ ፍጥረት፤ በመታሰር፤ በሁከት፤ በሥራ ብዛት፤ እንቅልፍ በማጣት፤ በመራብ፤ ሰጠን ጽሕፍ፤ በውጫት፤ በትዕግሥት፤ በቸርነት፤ በመንፈስ ጭንቀት፤ በእውነተኛ ጥሪውን ስንጠራ እጅ የጽድቅ የጦር ዕቃ በመያዝ፤ ፍጥረት፤ በመራደት፤ በመመስገንና በመስደብ፤ ፍረናል፤ ደግሞም እውነተኛች ስንሆን ሐሰተኞች ተብለናል፤ የተወቅን ስንሆን እንዳልታወቅን ሆነናል፤ ሞተዋል ስንሆን ስንጠራ በሐይወት አለን፤ ብንደበደብም አልተገደልንም፤ ¹⁰ሐዘንተኞች ስንሆን ሁል ጊዜ ደስተኞች ነን፤ ድክሮች ስንሆን ብዙዎችን ባለጠግች እናደርጋለን፤ ምንም የሌለን ስንሆን ሁሉ የእኛ ነው። ¹¹የቆሮንቶስ ሰዎች ሆይ፤ ሁሉን በገልጽ ነገርናችኋል፤ ለባችንንም ወለል አድርገን ከፍ ተንላችኋል። ¹²ፍቅራችሁን የፈጋችሁን እናንተ ናችሁ እንጂ እኛስ ፍቅራችንን አልነፈጁንም፤ ¹³ልጆቹ እንደ መሆናችሁ መጠን ግሉን አሳስባችኋለሁ፤ እናንተም በዚያም ልክ ለባችሁን ወለል አድርጋችሁ ክፈቱልን። **ከማያምኑ ሰዎች ጋር አለመተባበር** ¹⁴ከማያምኑ ሰዎች ጋር አገባብ ባለሆነ መንገድ አትጠመዱ፤ ጽድቅ ከዐመፀ ጋር ግን ጋር ለመተባበር

ባጠቃላይ የሰው ልጆችን ሁሉ ሳይሆን ቤተ ክርስቲያንን ብቻ ያመለክታል ይላል። ^{5:16} ከዚህ ቀደም ክርስቶስን በዚህ መልክ መዝነው ነበር፤ ጳውሎስ በክርስቶስ ከማመኑ በፊት ስለ ክርስቶስ የነበረው ለመለክት በሥጋዊ አስተሳሰብ ሳይ የተመሠረተ እንደ ነበር ይገልጻል። ^{5:17} በክርስቶስ በእምነት አማካይነት ከክርስቶስ ጋር መተባበርና ራስን ለእርሱ መስጠት ነው። ለዲስ ፍጥረት፤ ለቆሮ ግን ሲባል እንደሌለው በፍጥረቱ የነበረው ዐላጭ ወደ ቀድሞው ስፍራ መመለስና ከፍጹም መድረሱን ያሳያል (የ4:6 ማብ ይመጣ፤ ይህም የሚሆነው ሁሉም ነገር በእርሱ በሆነው (የሐ 1+31 ቁጥ 1+161 ዕብ 1+2 ይመጣ) ሁሉም ነገር በእርሱ እዲስ በሆነው (ከሮጌ 8+18-231 ከኤፈ 2+10 ጋር ያገለጽፋ) በክርስቶስ አማካይነት ነው። ^{5:18} ይህ ሁሉ ከእንጠራዎቹ ነው፤ የመከራ ሥራ ምንጭ እንደሌለው ነው (ሮጌ 5:18፤ የሐ 3+16 ይመጣ) ደግሞ የሚያጸናውን ከፍጹም የሚያደርሰው እርሱ ራሱ ነው። የማ ስታረቅም አገልግሎት እኛ ከእንጠራዎቹ ጋር ያረቅን ሰዎች እንደ ጳውሎስ የእንጠራዎቹ መሣሪያዎች በመሆን የዕርቅን መልክነት በዓለም ዙፍሆ ሁሉ (ተ+19) የማወጅ ዕድል ተሰጥቶናል፤ ገላጊነትን ተቀበለናል። ^{5:21} ገጠኤት የሌለበትን ... ስለ እኛ ገጠኤት አደረገው፤ የማንጌልን አስፈላጊነትና መልክነት ባጭና የሚያቀርብ ነው። ፍጹም ጽድቅ የሆነው ክርስቶስ በቀራጅ ምስክርና ላይ በደላችን ተሸጠ። ለእኛም የሚገባውን የጭንቀት ከእንጠራዎቹ የመለያት ቅጣት ተቀበለ። ስለዚህ በድንቅ አሥራፋ እርሱ በእኛ ቦታ በመተካት ጽድቅን ለመጥፋትና ከእንጠራዎቹ ጋር ለመታረቅ ስለሚችል፤ በእንጠራዎቹ ፊት ለንቅምና ተቀበለንም ለና ገኝ የያልንም በእርሱ ብቻ ነው (ከ1ቆ 1+30 ጋር ያገለጽፋ)። ደግሞም ይህ ሁሉ የእንጠራዎቹ ሥራ ነው፤ ሁሉም በነጻ ለና ገኝ የያልንም ከመለከታችን ጸጋ የተነሳ ነው። ^{6:1} የተቀበላችሁትን የእንጠራዎቹን ጸጋ ከንቱ እንዳታደርጉትን ጸጋውን ከንቱ ከምናደርገበት መንገድ አንዱ ለራስ

ብቻ መኖር ነው (5:15 ይመጣ። ^{6:2} ትክክለኛው ሰዓት ... የመጻፈም ቀንን እንጠራዎቹ በሕዝቡ ታሪክ ወይንት የማንን ሲሠሩ በጥቅል የሚሆኑ ወን የሚገልጹ ቢሆኑ፤ ይሰጡት ይህ እውን ሲሆን የምናገኘው በዚህ በጸጋው መሆን ግላትም በሁሉ የክርስቶስ ምጽኦቶች (በመወለዱና በዳግም መምጣቱ) መካከል ነው። እንዲሁ ስባል ግን ከክርስቶስ ልደት በፊት የነበሩት ሕዝቦች ከጸጋው ከማጽውፍ ግላት አይደለም፤ ምክንያቱም የብሉይ ኪዳን አማኞች በክርስቶስ የተፈጸመውን ተስፋ አስቀድመው ተቀበለዋል (1+20)፤ ደግሞም ተስፋው ሲፈጸም ከሩቅ በማየት ገንዘባቸው አደርገውታል (የሐ8+561 ዕብ11+13 ይመጣ)። ^{6:3} ለማንም ዕንቅፋት መሆን አንፈልጋለን፤ ጳውሎስ አገልግሎቱ ከንቱ ሆኖ እንዳይቀር አርአያነት ያለው ሕይወት ለመኖር ይጥራል። ^{6:4} 101 ከ4+8-12 ጋር ያገለጽፋ። ^{6:4} ራሳችንን እንደ እንጠራዎቹ አገልጋዮች እናቀርባለን፤ በቆሮንቶስ የሰበከው ምንጌል አደጋ ላይ ስለ ነበር፤ ጳውሎስ እንደ ገና ስለ ማንነት መኖር ነበረበት፤ ይህን እንጂ ይህን የሚያደርገው ለራሳቸው ተቅም እንደሚገረጹት ሐሰተኞች ሐዋርያት ለሆነን እንደ እውነተኛ የእንጠራዎቹ አገልጋዮች ነው። ^{6:10} ለሁሉምን ባለጠግች ለናደርጋለን በክርስቶስ ነው። እውነተኛ ሀብት ምድራዊ ብልጽግና ሳይሆን፤ “በእንጠራዎቹ ከንድ ባለጠግ” መሆን ነው (ሉቃ 12+15+21)። አማኞች የዚህ ጸጋ ሀብት ባይኖራቸውም የሁሉ ባለቤት በሆነው ጌታ ሁሉ ነገር አለቸው (ከ1ቆ 1+4-51፤ 3+21-231 ኤፈ 2+71፤ 3+81 ፊል 4+19፤ ቁጥ 2+3 ጋር ያገለጽፋ)። ^{6:11-13} ጳውሎስ ከቆሮንቶስ ክርስቲያኖች ጋር የነበረው ግንኙነት በግልጽነትና በቅንነት ላይ የተመሠረተ ነበር (ከ11+12-141 4+2 ጋር ያገለጽፋ)። በመካከላቸው የነበሩት ሐሰተኞች ሐዋርያት ስን ጳውሎስ በእርግጥ እንደሚያወጻቸው ለማለት ይጥሩ ነበር። ስለዚህ ሐዋርያት ከሁለት እንደሚያወጻቸው በትኩረት ይገልጻላቸዋል። ^{6:14} ከማያምኑ ሰዎች ጋር አገባብ ባለሆነ መንገድ አትጠመዱ፤ ጳውሎስ ሆኖ ሲናገር በካፍ 22+10 ላይ አንዱን

ምን ግንኙነት አለው? ብርሃንስ ከጨለማ ጋር ምን ኅብረት አለው? ¹⁵ክርስቶስ ከበሌ ሆር ጋር ምን ስምምነት አለው? የሚያ ምን ከማያምን ጋር ምን ኅብረት አለው? ¹⁶የስገዛሕብክ ሴተ መቅደስ ከጣዖታት ጋር ምን ስምምነት አለው? እኛን የኢያሱ ወይም ስገዛ ስብከድ በተ መቅደስ ነን፤ ስገዛሕብክም እንዲሁ ሲል ተናግሮአል፤ “ከእነርሱ ጋር እኛ ራሱሁ፤ በመካከላቸውም እመላለሳለሁ፤ ስምሳካቸው እሆናለሁ፤ እነርሱም ሕዝቧ ይሆናሉ።”

¹⁷“ለሰዚህ ከመካከላቸው ውጡ፤ ለእኔም የተለያዮችሁ ሁኑ፤ ይላል ጌታ። ርኩስ የሆነውን ነገር አትጎኑ፤ እኔም እቀበላችኋለሁ።” ¹⁸“እኔ አባት እሆናችኋለሁ፤ እናንተም ወንዶችና ሴቶች ልጆቼ ትሆናላችሁ፤ ይላል ሁሉን የሚችል ጌታ።”

7 እንግዲህ ወዳጆች ሆይ፤ ይህ የተስፋ ቃል ስላለን፤ ሥጋናና መንፈስን ከሚያ ረክስ ነገር ሁሉ ራሳችንን እናገዳ፤ ስገዛሕብክ ርኅም በመፍራት ቅድስናችንን ፍጹም እናድርገው።

የዳውሎስ ደስታ
²ልባችሁን አስፋሉን፤ እኛ ማንንም አልበደንም፤ ማንንም ወደ ብልሹነት አልመራንም፤ ማንንም አላታለልንም። ³ይህን የምለው ልኩንናችሁ አይደለም፤ ምክንያቱም ከዚህ በፊት እንደ ነገርኋችሁ፤ በልባችን ውስጥ ስፍራ አላችሁ፤ ስለዚህ ብንኖርም ብንሞትም አብረን ነው። ⁴በእናንተ ላይ

6:11 2ቆ7:3
6:13 2ቆ7:21
1ተሰ 2:11
6:14 ዘፍ24:33ዘፍ
22:1011:ቆር59:101
6:16ኤሌ5:7:111
1ዮሐ14:6
6:15 ሐሥ5:141
1ቆ6:6110:211
6:16 ዘሌ26:121
ሐር32:381ኡን37:4
27:1ግብ16:1611ቆ
31:16110:211ጌላ
21:3
6:17 1ሐ52:111
ሕንጋ20:34:41ጌላ
18:4
6:18 ዘዳ4:221
24መ 7:18:41ዘፍ5
17:131ሐ443:64
ሮጌ 8:14
7:1 1ቆር10:14
12ቆ6:617:1811ተሰ
4:71ጌላግ1:15:16
7:2 2ቆ6:612:13
7:3 2ቆ6:6111:12
1ጌላ17
7:44ተሰ3:1412ቆ
6:1018:24
7:5 ዘዳ32:251
ሐሥ16:912ቆ
2:1314:8
7:6 ተሰ1312ቆ
1:3:442:13
7:8 2ቆ2:212:4
7:10 ሐሥ11:18
7:11 ተሰ7
7:12 ተሰ8:14ቆ
5:1:212ቆር2:3:9
7:13 ተሰ6:12ቆ
2:13
7:14 ተሰ4:6
7:15 መዘ55:51
14ቆ 2:132ቆር2:19
110:61ጌላ2:12

ያለኝ እምነት ትልቅ ነው፤ በእናንተም ላይ ያለኝ ትምክሕት ትልቅ ነው፤ እንዲሁም እጅግ ተጽናንቻለሁ፤ በመከራችንም ሁሉ ደስታዬ ወሰን የለውም።

⁵ወደ መቄዶንያ በመጣን ጊዜ ከየአቅጣጫ መካከል ደረሰብን እንጂ ሰውነታችን ዕረፍት አላገኘም፤ ከውጭ ጠብ፤ ከውስጥ ደግሞ ፍርሀት ነበረብን። ⁶ይሁን እንጂ ሐዘንተኛችን የሚያጽናና ስምሳክ በቲቶ መምጣት አጽናናን። ⁷የተጽናናውም በመምጣቱ ብቻ ሳይሆን፤ እርሱም ልታጽናንት በመኖራችሁ ጭምር ነው። ስለ ፍጭታችሁ፤ ስለ ሐዘናችሁና ለእኔም ስላላችሁ ቅናት ነግሮናል፤ ስለዚህ ከመቼውም ጊዜ ይልቅ ደስ ብሎኛል።

⁸በመልእክቱ ባላገናችሁም በዚህ አልጸጸችም፤ ብጸጸትም እንኳ መልእክቱ የሰዘናችሁ ለጥቂት ጊዜ እንደ ሆነ ተረድቻለሁ። ⁹አሁን ግን ደስ ብሎኛል፤ ደስታዬም ስላዘናችሁ ሳይሆን፤ ሐዘናችሁ ንስሐ ለመግባት ስላበቃችሁ ነው፤ ምክንያቱም ሐዘናችሁ እንደ ስገዛሕብክ ፈቃድ እንጂ ከእኛ የተነሣ ምንም አልተጎዳችሁም። ¹⁰እንደ እገዛሕብክ ፈቃድ የሆነ ሐዘን ወደ ደነት ለሚያደርስ ንስሐ ያበቃል፤ ጸጸትም የለበትም። ⁹ለማጣ ሐዘን ግን ለሞት ያበቃል።

¹¹ይሁን እንደ ስገዛሕብክ ፈቃድ የሆነው ሐዘን እንደት ያለ ትጋት፤ እንደት ያለ መልስ የመስጠት ችሎታ፤ እንደት ያለ ተግባር፤ እንደት ያለ ፍርሀት፤ እንደት ያለ ፍጭት፤ እንደት ያለ በን ቅናት፤ እንደት ያለ ተማሣጾ እንዳስገኘላችሁ ተመልከቱ። በዚህ ም ጉዳይ ገጹሐን መሆናችሁን በሁሉ

15 ገራኩ ለሌላ ይላል

ከሌላው፤ “አትቀላሉ” የሚለውን ትእዛዝ እያሰበ መሆኑ ስንም ጥርጥር የለውም። ምንም እንኳ የቆርንቶስ አማኞች በሚያባ ብሉና በሚያታሉሉ (የ11:13-14 ግብ ደመ) ሐሰተኞች መምህራን ሆኑ ቢከበሩም፤ ከእነዚህ የሰይጣን አገላጋሮች ጋር ተባብሮ ግለት ያለ እኛ ተጠመዱ ግለት ነው፤ ይህም በክርስቶስ እንድ ያደረጋቸውን ገብረትና እንድነት የሚያደርስ ነው።

6:15 **ገልጸኛ** ለሰይጣን የተሰጠ የዕብራይስጥ መጠሪያ ነው (የዘፍ 13:13 ግብ ደመ)።

6:16 **የገዛሕብክ ሴተ መቅደስ ከጣዖታት ጋር ምን ስምምነት አለው?** ስለ ወንጌላ ሲሉ ጥሎ ወደ መጡት የጣዖት አምልኮ መመለስ ወይም ከዚያ ጋር ተስማምቶ መኖር የማይቻል ቤተ መቅደስ፤ ይህ ቤተ መቅደስ የማሠራው፤ “በእያምን ድጋግቶች” ግለትም በክርስቲያን አማኞች (1ጴጥ 2:5) ነው፤ ስለዚህ ከርኩስ ሰትና ቅድስና ከጉደለው ነገር ሁሉ መለየት አለበት (ከ1ቆ 6:19-20 ጋር ያነጻጽሩ)።

7:1 **ቅድስናችንን** 1ተሰ 4:7፤ 1ዮሐ 3:3 ደመ።

7:2 **ማንም አላታለልንም** ሐሰተኞች መምህራን እነርሱ ራሳቸው የሚፈቅዱትን ተግባር በዳውሎስ ላይ በመላክ በክፍት፤ በአጥፊነትና በአቀጣጠላት ሲወነጀሉት እንደ ነበር ያመለክታል።

7:3 **የዳውሎስ ለቆርንቶስ ክርስቲያኖች ያለውን ጥልቅ ፍቅር እንደገና ይገልጻል** እነርሱም በበተለይ ሐሰተኞች መምህራን እነርሱ ሁሉን የሚገኙቸውን ትተው ትክክለኛ ሐዋርያቸው እንደ መሆኑ መጠን ፍቅሩን እንዲገልጹለት ያሳዘገገል (ከ6:11-13 ጋር ያነጻጽሩ)።

7:4 **እምነት ትልቅ ነው ... ደስታዬ ወሰን የለውም** በ2:14 ላይ ከዋናው ሐሳብ በመውጣት የጀመሩትን ረጅም ገለጻ በዚህ የደስታ መገለጫ ያጠቃልላል። ዳውሎስ ከቆርንቶስ ደጠ ብቅ የነበረው ዘና መልካም ሆኖ ስላገኘው ከመጠን በላይ ተደስ

ቶላል።

7:5-6 **ወደ መቄዶንያ በመጣን ጊዜ ... እምነት በቲቶ መምጣት አጽናናን** ዳውሎስ በ2:12-13 ላይ ጀምሮት የነበረውን ትረካ እዚህ ላይ ይቀጥላል፤ በዚያ ክፍል ቲቶን በጠርጣጫ ለማግኘት ተስፋ አድርጎ እንዳልተሳለሰና ገላውን ወደ መቄዶንያ እንደገና የተጠላ ገልጸዋል። በዚህ ክፍል ደግሞ መቄዶንያ እንደ ደረሰ በቲቶ መምጣት መጽናድትን ይግራል፤ የቆርንቶስ ስምች ያለበትን ሁኔታ ለመግባት እጅግ ንጉቶ ሳለ ዘናውን የመጣለት እርሱ ነበርና። ቲቶ ራሱ በቆርንቶስ የተደረገለት አቀባበል መልካም ነበር፤ ስለዚህ የቆርንቶስ ክርስቲያኖች ዳውሎስ ስለ ነበራቸውን “ፍጭት በጥ ቅናት” (የተገ ደመ) እንዲሁም በዳውሎስ ላይ ስለተደረሰት የለገ መሰበር የተሳማቸውን፤ “ሐዘን” ለፈረጋግላለት ችሎታ፤ በመሆኑም፤ “ከመቼውም ጊዜ ይልቅ ደስ ብሎታል”።

7:8-9 **አልጸጸችም፤ ብጸጸትም እንኳ ... አሁን ግን ደስ ብሎኛል** ስለውስጥ ለቆርንቶስ ስምች የሚያሳዝን ደብዳቤ በመጻፍ በእርግጥ ተጽፎታል፤ ነገር ግን የተጸጸተው በጸፈው ደብዳቤ ሳይሆን፤ ደብዳቤውን እንዲጽፍ ሳበገደው ሁኔታ ነው። ከዚህ በላይ ግን የጸጸው ደብዳቤ የተፈጸመውን ውጤት ስላስገኘለት ደስ ብሎታል፤ ምክንያቱም ሐዘናቸው ወደ ምራትና ወደ ጥፋቻ ሳይሆን ወደ ንስሐ መቆላጠፍዋል። ያጠቀ፡ ወይም እገዛሕብክ ፈቃድ በመሆኑ የተጸፈባቸው ደብዳቤ ተጠቀሙ እንጂ አልተጎዱም።

7:10 **እንደ እገዛሕብክ ፈቃድ የሆነ ሐዘን ... ያለማጣ ሐዘን** እንደ እገዛሕብክ ፈቃድ የሆነ ሐዘን ንስሐ እንደገና ባኖ በእገዛሕብክ ጸጋ እንደገናሳለሰ ያደርጋል። ያለማጣ ሐዘን ግን ሞትን የመጣል፤ ምክንያቱም ከገጠሐችሁን የተነሣ በእገዛሕብክ ፈቃድ የሆነን ጌታን፤ ገጠሐችሁን ባመጣብን መዘዝ ስለ ራሳችን ማዘን ብቻ ስለሚሆን ነው። የደብዳቤው መሠረታዊ ዕጣጣ በቆርንቶስ የነበረውን ቀንደኛ በላይ ወይም እርሱን የበደለውን ሰው ለመውቀስ ሳይሆን፤ ዳውሎስ ሐዋርያቸው እንደ መሆኑ መጠን ለእርሱ ያላቸውን ታማኝነትና ፍቅር ለመፈተን ነው።

ረገድ አስመስክራችኋል።¹² እንግዲህ እኔ የጻፍሁላችሁ ስለ በደለው ወይም ስለ ተበደረሁ ሰው አይደለም፤ ነገር ግን ለእኛ ምን ያህል ታማኝነት እንደ ሆኖችሁ ስለገዢዎቼ ፊት ራሳችሁን እንድታዩ በማለት ነው።¹³ እኛም የተጽናናው በዚህ ምክንያት ነው።

ከእኛም መጽናናት በተጨማሪ በቲቶ ደስታ እኛም ይበልጥ ደስ ብሎናል፤ ምክንያቱም ሁላችሁም መንፈሱን አሳርፋችኋል።¹⁴ በእናንተ ላይ ያለኝ ትምክሕት ለእርሱ ነግረው ነበር፤ እናንተም አላሳፈራችሁኝም። ነገር ግን ስንነግራችሁ የነበረው ሁሉ እውነት እንደ ሆነ፤ እንደዚሁም ስለ እናንተ ለቲቶ በትምክሕት የነገርነው እውነት መሆኑ ተረጋግጦአል።¹⁵ እርሱም በፍርሀትና በመንቀጥቀጥ እንዴት እንደ ተቀባላችሁትና ሁላችሁም እንደ ታዘዘችሁ ሲያስታውስ ለእናንተ ያለው ፍቅር እየበረታ ሄዶአል።¹⁶ እኔም በማናቸውም ነገር ልተማመንባችሁ በመቻሉ ደስ ብሎኛል።

የልግሰና አስፈላጊነት

8 ወንድሞች ሆይ፤ ስገዢዎቼ በመቆደንያ ሳላት አብያተ ክርስቲያናት የሰጠውን ጸጋ እንድታውቁ እንፈልጋለን። ችግሩ ስለሆነ በባቸው መከራ ጽኑ ቢሆንም ደስታቸው ግን የላቀ ነበር። ድኸነታቸው ብርቅ ቢሆንም ልግሰናቸው ግን የዘላ ነበር። ጎንደር ዐቅማቸው ብቻ ሳይሆን፤ ከዐቅማቸው በላይ በፈቃዳቸው እንደ ሰጡ እመስክርላችኋለሁ። ጎንደርም ቅዱሳንን ለመርዳት በመደረገው አገልግሎት ለመሳተፍ ዕድል ያገኘ ስንደ አጥብቀው ይለምኑን ነበር። ጎንደር ከጠበቅ ነው በላይ፤ በመጀመሪያ ራሳቸውን ለጌታ ሰጡ፤ ቀጥለውም ስገዢዎቼ ፈቃድ ራሳቸውን ለእኛ ሰጡ። ስለዚህ ቲቶ፤ በእናንተ መካከል ቀደም ሲል የጀመረውን የልግሰና

7:16 2ቆ2:3
8:1 ሐሥ16:9
8:2 ሠ36:512ቆ9:11
8:3 1ቆ16:2
8:4 ተ11:ሐሥ9:13124:17
8:6 ተ10:11:16
17:2312ቆ2:2131:218

8:7 ሮ215:141
1ቆ1:51128:134
1:21146:12ቆ9:8
8:8 1ቆ7:6
8:9 7ቆ20:281
ሮ23:2412ቆ6:10113:1414:24:6-8
8:10 1ቆ7:25;
40:1612:312ቆ9:2
8:11 ተ12:19:110
25:212ቆ9:2
8:12ግር12:43:44
12ቆ9:7
8:14 ሐሥ4:341
2ቆ9:12
8:15 ሠ16:18
8:16 2ቆ2:13;
14:6ሐ17:17

ሥራ ከፍጻሜ እንዲያደርስ ለምኑነው ነበር። እናንተም በሁሉ ነገር ይኸውም በእምነት፤ በቃል፤ በወውቀት፤ በፍጹም ትጋትና ለእኛም ባላችሁ ፍቅር ልቃችሁ እንደተገኛችሁ፤ በዚህም የቸርነት ሥራ ልቃችሁ እንድትገኙ ዐደራ እንላችኋለን።

¹ይህን የምለው ትእዛዝ ለመስጠት ብዬ አይደለም፤ ነገር ግን ሌሎች ከሚያሳዩት ትጋት እንጻር የፍቅራችሁን እውነተኛነት ለማረጋገጥ ነው።² የጌታችንን የኢየሱስ ክርስቶስን ጸጋ ታውቃላችሁና፤ በእርሱ ድኸነት እናንተ ባለጠነች ትሆኑ ዘንድ እርሱ ሀብታም ሆኖ ሳለ ለእናንተ ሲል ድኸ ሆነ።

¹⁰ስለዚህ ጉዳይ የምስጢራችሁ ጠቃሚ ምክር ይህ ነው፤ ባለፈው ዓመት በመስጠት ብቻ ሳይሆን ለመስጠት በማስብም ቀዳሚ ነበራችሁ።¹¹ እሁንም የጀመራችሁትን ተግባር በዐቅማችሁ መጠን ከፍጻሜ አድርሱት፤ ይህም ለመስጠት የነበራችሁ በጎ ፈቃድ እውን እንዲሆን ነው።¹² ለመስጠት በጎ ፈቃድ ካለን ስጦታው ተቀባይነት የሚያገኘው ባለን መጠን ስንሰጥ እንጂ፤ በሌለን መጠን ለመስጠት ስንዎክር አይደለም።

¹³ይህንን የምንለው እናንተ ተቸግራችሁ ሌሎች ይድላቸው ለማለት ሳይሆን፤ ሁላችሁም እኩል እንድትሆኑ ነው። ስለዚህ ጊዜ የእናንተ ትርፍ የእነርሱን ጉድለት የሚሳሳ፤ የእነርሱም የግዳግ በተራው የእናንተን ጉድለት የሚላግ፤ በዚህም ያላችሁን እኩል ትካፈላላችሁ።¹⁵ ይህም፤ “ብዙ የሰበሰበ አላተረፈም፤ ጥቂት የሰበሰበም አልጉደለበትም” ተብሎ እንደ ተጻፈው ነው።

ቲቶ ወደ ቆርንቶስ ተላከ

¹⁶እኔ ለእናንተ ያለኝን በጎ ሐሳብ በቲቶ

ግ እንጻጻፍ ጻፎት ለእናንተ ባለን ፍቅር ይላሉ

8:1-9:15 ሳውሎስ ይህን የጻፈው በኢየሱሳም የሚገኙ ክርስቲያናት ለደረሰባቸው ችግር የቆርንቶስ ሰዎች ግባባሰብ ጀምረው የነበረውን ያልጨረሱትን የገንዘብ መዋዕል ጉዳይ ከጻፉ እንዲያደርሱት ለማሳሰብ ነው።

8:1 ደጋጎ የሉማኞች፤ “የቸርነት ሥራ” (ቀጥ) ራሱን ለሌሎች አሳልፎ ከሰጡ፤ “ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ” (ቀጥ) አይበልጥም።

8:2 ደስታቸው ... የላቀነ ደስ የተሰኙት ከወንጌል ባገኙት በርካት ነው።

8:5 በመጀመሪያ ራሳቸውን ለጌታ ሰጡ፤ እውነተኛ ክርስቲያናዊ ስጦታ የሚጀምረው ራሱን ከመስጠት ነው። እነዚህ የመቆደንያ ክርስቲያናት በቆርንቶስ ለነበሩ አማኞችና በጥቅም ውጥ ዘመን ለምትገኝ ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔር ጸጋ በሕዝቡ ላይ የሚያመጣውን ታላቅ ለውጥ በማሳየት ረገድ ትልቅ ያህል መሆናቸውን አሳይተዋል። የዚህም ደብዳቤ መሪ ሐሳብ ይኸው ነው (ከ 12:9-10 ጋር ያነጻጽሩ)።

8:6 ቲቶ... ለምንም ዘርፍ ከዓመት በፊት የተጀመረው የርዳታ ገንዘብ የማስባሰብ ተግባር ይመራ የነበረው በቲቶ ነበር (ቀጥ 10፣ 9:2 ይህን) ይህን እንጂ በቆርንቶስ ቤተ ክርስቲያናት ውስጥ በተፈጠረው ችግር ምክንያት ሂደቱ ሳይደከም ወይም ሳይቋረጥ እንደ ራህ ምንም ጥርጥር የለውም። ስለዚህ ሳውሎስ ይህንን በጎ ሥራ ከፍጻሜ ያደርሱ ዘንድ፤ ቲቶ ይህን መልክት ይዞ እንዲሄድ ይልክዋል (በቀጥ 1-5 ባለው ክፍል በእግዚአብሔር ጸጋና በልግሰና በሰጡት በመቆደንያ አብያተ ክርስቲያናት መካከል ያለውን ገንኝነት ከዚህ ጋር ያነጻጽሩ)።

8:7 በሁሉ ነገር... ልቃችሁ፤ ከ1ቆ11:4-7 ጋር ያነጻጽሩ።

8:8 ትእዛዝ ለመስጠት ብዬ አይደለም፤ እውነተኛ ቸርነትና ልግሰና በመስጠት የሚፈጸም አይደለም። ፍቅራችሁ እውነተኛነት፤ ይህን ግረጋገጥ የሚችሉት በልግሰና በማንኛውም ጊዜ በመስጠት ነው። ሌሎች ... ትጋት፤ በቆርንቶስ አብያተ ክርስቲያናት መልካም ያህልነት የመለከታል (ቀጥ 1-5)።

8:9 ሀብታም ሆኖ ሳለ ... ድኸ ሆነ የእግዚአብሔር ከላለማዊ ልጅ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋ ለሰበ በመሆኑ በእኛም ምትክ ራሱን ቤዛ አድርጎ በሰጠ ጊዜ፤ ከዚያ ታላቅ ክብሩ ራሱን ከቅ በማድረግ አዋረደ (ዘፈር 2:7 ይህን)። በእርሱ ድኸነት እናንተ ባለጠነች ትሆኑ ዘንድ ክርስቲያናት በልግሰና መስጠትን እንዲቀና የሚያሳዩ እውነተኛ ነው።

8:11 ለሁንም ... ከፍጻሜ እንድታደርሱት፤ “የህዳው ዓመት” (ቀጥ 10) በፈቃደኛነት የተጀመረው በጎ ሥራ ከፍጻሜ መድረስ አለበት (የቀጥ 6 ማብ ይህን)።

8:12 ባለን መጠን፤ የምንከፈው ነገር ምንም ያህል ጥቂት ቢሆን፤ ከእኛ የሚፈለገው በልግሰና ለመስጠት ፈቃደኛ ሆኖ መገኘቱ ነው። እዚህ ላይ ይህን መርሕ በሥራ ላይ በማዋግ ትልቅ ያህል የምትሆን ድኸኛ መስለች ነች (ማር12:41-44 ይህን)። በቆርንቶስ የርዳታው ገንዘብ እንደ ትሰጡበት ለእንደ ለበት ሳውሎስ ሐሳብ ያተረፈው በመጀመሪያ መልክቱ ነበር (1ቆ16:1-2 ይህን)።

8:15 ጥቅስ የሚያወቀው እስራኤላውያን በምድረ በጻ መና ስለመሰብሰባቸው ነው።

8:16 ቲቶ፤ ከቆርንቶስ ሰዎች ጋር በታማኝነትና በፍቅር ላይ የተመሠረተ ገንኝነት ለመፍጠር ችሎአል (7:6-7፣ 13:15 ይህን)። ባለፈው ዓመት ገንዘብ የማስባሰብ ተግባር ሲጀምር እመ

ለብ ውስጥ ያኖረ አምላክ የተመሰገኑ ይሁን፤
 17 ምክንያቱም ቲቶ ወደ እናንተ የመጣው
 ልመናችንን በመቀበል ብቻ ሳይሆን፤ በታ
 ላቅ ጉጉትና በራሱ ፈቃድ በመነሣሣት
 ነበር። 18 ከእርሱም ጋር በወንጌል ስብከት
 በአብያተ ክርስቲያናት ሁሉ የተመሰገኑት
 ወንድም አስናቀ። 19 ከዚህም በላይ ስጦታ
 ውን በምንወስድበት ጊዜ አብሮን እንዲሄድ
 በአብያተ ክርስቲያናት ተመርጧል፤ ስጦ
 ታውንም የምንወስደው ጌታን ራሱን ለማክ
 በርና ሌሎችን ለመርዳት ካለን በጎ ፈቃድ
 የተነሣ ነው። 20 በዚህ በምናከናውነው የቸር
 ነት ሥራ አንጻች ነቀፋ እንዳይገኙብን እንጠ
 ነቀቃለን። 21 ምክንያቱም ዐላማችን በጌታ ፊት
 ብቻ ሳይሆን፤ በሰውም ፊት መልካም የሆነ
 ውን ነገር ማድረግ ነው።

22 ደግሞም ብዙ ጊዜ በብዙ መንገድ ተፈ
 ትኖ ትጉ ሆኖ የተገኘውን ወንድማችንን
 ከእነርሱ ጋር ለከነዋል፤ አሁንም በእናንተ
 እጅግ ከመታመኑ የተነሣ ከመቼውም ጊዜ
 ይልቅ እየተጋ ነው። 23 ስለ ቲቶ የሚጠይቅ
 ቢኖር፤ እርሱ እናንተን ለማገልገል አብሮኝ
 የሚሠራ ባልደረባዬ ነው፤ ስለ ወንድሞ
 ቻችንም የሚጠይቅ ቢኖር እነርሱ የአብ
 ያተ ክርስቲያናት ተወካዮችና የክርስቶስ
 ክብር ናቸው። 24 በእዚህ የፍቅራችሁን እው
 ነታናነትና በእናንተን የምንታመነው የቱን
 ያህል እንደ ሆነ በአብያተ ክርስቲያናት
 ፊት ግለጠላቸው።

9 ለቅዱሳን ስለሚደረገው አገልግሎት ል
 ጽፍላችሁ አያስፈልግም። ምክንያቱም
 ሌሎችን ለመርዳት ያላችሁን በጎ ፈቃድ
 ሙቃለሁ፤ ካለፈው ፍጹም ጀምሮ እናንተ
 በአካይያ የምትኖሩ ሌሎችን ለመርዳት
 ዝግጁ እንደ ሆናችሁ ለሙቁዶንያ ሰዎች
 አፈን ሞልቼ ተናግራለሁ፤ ቅን ፍላጎታች
 ሁህም ብዙዎችን ለበጎ ሥራ አነሣሥቶ
 አል። 2 እንግዲህ በዚህ ነገር በእናንተ ላይ
 ያለን ትምክሶት ከንቱ ሆኖ እንዳይቀር
 አስቀድሞ ስለ እናንተ እንደ ተናገርሁት
 ተዘጋጅታችሁ እንድትገኙ ወንድሞችን ልኪ

ራር ስተቶአል (የቀፋ 6 ግብ ይመ።)
 8+18 ወይም፤ ምናልባት ሌቃስን አልም በርናሳንን ሊሆን
 ይችላል፤ ም ሆነ ይህ በታማኝ አገልጋይነቱ በጣም የታወቀ ሰው
 ነው።
 8+19 በአብያተ ክርስቲያናት ተመርጧል፤ የቤተ ክር
 ስቲያን መሪዎች በገንዘብ አያያዝ ረገድ ጥንቃቄ እንዲያደርጉ
 ለውሎስ መልካም ምሳሌን ትቶላቸዋል።
 8+20/1 እንደ ሰው የጌታን ሥራ የሚሠራው ትክክለኛና
 እውነተኛ በሆነ መንገድ መሆኑን፤ እግዚአብሔር ብቻ ሳይሆን፤
 ሰዎችም እንዲያዩት ያስፈልጋል (ከቀፋ 19-21 ጋር ያነጻጻሩ)።
 8+21 ዐላማችን ... መልካም የሆነውን ግድረግ ነው፤
 ለውሎስ በመከላከል የተመሰገኑት በዚህ ዐይነት ሲሆንም፤ ስሙን
 የሚያጠፉት ሰዎች ግን አሁንም አልተኾሉትም (12+17-18 እን
 ዲሁም የመጽሐፉን መግቢያ ይመ።) ይሁን እንጂ እርሱ የላካ
 ቸው ሰዎች ያላዩት ታማኝነት የእርሱን ታማኝነት የሚያሳይ ዝር
 (የቀፋ 23 ግብ ይመ።)።
 8+22 ወንድማችን/ ቀደም ሲል እንደ ተጠቀሰው ወን
 ድም (ቀፋ 18 እና ግብ ይመ።)፤ የዚህም ወንድም ግንኙነት በውል
 ሊይታወቅም።

8+17 ቀፋ6
 8+18 1ቀር7+171
 2ቀር2+121+2+18
 8+19 ቀፋ11+121
 ሌሎ14+2311ቀር
 163+14
 8+21 ሮግ12+171
 14+18+ቲቶ2+14
 8+23 ቀፋ18+221
 2ቀር2+131ፈል2+251
 ፈግ17
 8+24 2ቀር7+4፡
 1419+2
 9+1 ሌሎ9+13124+
 1711+04+9
 9+2 ሌሎ18+121
 2ቀር7+4፡1418+10፡
 11፡12፡19+24
 9+3 1ቀር16+21
 2ቀር8+23

9+4 ሮግ15+26
 9+5 ቀፋ32ቀር
 12+17፡181ፈል4+17
 9+6 ምላ11+24+25
 122+91746+7+9
 9+7 ዘፀ25+21፡8
 15+101ቀርግ12+8
 12ቀር8+12
 9+8 ሌሌ3+201
 ፈል4+19
 9+9 መዝ1129+1
 ግል3+10
 9+10 ሌሌ55+101
 ሆላ10+12
 9+11 ቀፋ511ቀር1፤
 512ቀር1፤114+15
 9+12 2ቀር1፤111
 8+14
 9+13 ቀፋ51ግቱ
 9+8 12ቀር2+121
 8+140+03+1

አለሁ። ምናልባት የሙቁዶንያ ሰዎች ከእኔ
 ጋር መጥተው ሳትዘጋጁ ቢያገኙችሁ፤ እና
 ንተ ብቻ ሳትሆኑ እኛም ያን ያህል በእና
 ንተ በመመካታችን እናፍራለን። ስለዚህ
 ወንድሞች አስቀድመው ወደ እናንተ እንዳ
 መጡና ከዚህ በፊት ለመስጠት ቃል የገባ
 ችሁሁን ስጦታ አጠናቃችሁ እንድትጠብ
 ቋቸው፤ እነርሱን መለመን አስፈላጊ ሆኖ
 አግኝቻለሁ፤ እንግዲህ በልግሰና ለመስጠት
 ያስባችሁት ነገር በግዴታ ሳይሆን በፈቃድ
 ንኝት የተዘጋጀ ይሆናል።

በልግሰና መስጠት
 ይህን አስታውሱ፤ ጥቂት የዘራ ጥቂት
 የጭዳል፤ ብዙ የዘራ ብዙ የጭዳል። ጎያ
 ንጻንጻ ሰው በቅሬታ ወይም በግዴታ ሳይ
 ሆን፤ በልቡ ያሰበውን ያህል ይስጥ፤ ምክን
 ያቱም ስንዘላለክ በደስታ የሚሰጠውን ሰው
 ይወዳል። ሁልጊዜ በሁሉ ነገር የሚያስፈልጋ
 ጋችሁን ሁሉ አግኝታችሁ ለበጎ ሥራ ሁሉ
 እንድትተርፉ፤ ስንዘላለክ ጸጋን ሁሉ ሊያ
 በዛላችሁ ይችላል። ይህም፤
 “በተነ፣ ለድህችም ሰጠ፤
 ጽድቅ ለዘላለም ይኖራል”
 ተብሎ እንደ ተጻፈው ነው።

10 ለዘራ ዘርን፤ ለመብላት እንጀራን የሚ
 ሰጥ እርሱ የምትዘፋትን አትረፍርፎ ይሰጣ
 ጎኝል፤ የጽድቃችሁንም ፍሬ ያበዛላችኋል።
 11 ሁልጊዜ በልግሰና መስጠት እንድትችሉ
 በሁሉ ነገር ያስለጽጋችኋል፤ ልግሰናችሁም
 በእኛ በኩል የሚደርሳቸው ሰዎች ስንዘላለክ
 ፎን ለማመስገን ምክንያት ይሆናቸዋል።
 12 ይህ የምትሰጡት አገልግሎት የቅዱሳ
 ግን ጉድለት የሚያሟላ ብቻ ሳይሆን፤ ብዙ
 ምስጋና ስንዘላለክ የሚቀርብበት ነው።
 13 የክርስቶስን ወንጌል ተቀብላችሁ ስለ ታዘ
 ዛችሁና ለእነርሱም ሆነ ለሌሎች ሰላሳያ
 ችሁሁት ልግሰና ሰዎች ተፈትኖ ሰላፈፈው
 አገልግሎታችሁ ስንዘላለክ ያከብራሉ። 14 ስለ
 እናንተም የሚጸልዩበት ጊዜ ስንዘላለክ
 ከሰጣችሁ ታላቅ ጸጋ የተነሣ ይኖራች

8+23 አብሮኝ የሚሠራ ባልደረባዬ፤ የ2+13 ግብ ይመ።።
 በትክክለኛው መንገድ ተመርጠው አብያተ ክርስቲያናትን እንዲ
 ወክሉ የተላኩ ናቸው (ስለዚህ ጳውሎስ ብቻ መርጦ እንደሾ
 ማቸው በመቀጠር ሊሻሩ አይችሉም)። የሐሥ 20+4 ግብ
 ይመ። የክርስቶስ ክብር በታማኝነቱ የታወቀ ክርስቲያናት
 ናቸው።
 9+6/1 በጣም የታወቀ የግላሌዎ አነጋገር ሊሆን ይችላል፤
 ነገር ግን ከብሉይ ኪዳን መጽሐፈ ምሳሌ የተወሰደ አይደለም።
 9+7/1 ሌቃ 6+38 ይመ።
 9+8 በሁሉ ላይ የሚያስፈልጋችሁን ሁሉን እግዚአብሔር
 ከተትረፈረፈው ጸጋ የተነሣ እያንጻንጻ ክርስቲያን በልግሰና አት
 ረፍርፎ እንዲሰጥ ያስችላዋል (ቀፋ 11 ይመ።)
 9+9/10 የጽድቃችሁም፤ የመዝ 1+5 ግብ ይመ።።
 9+12 የቅዱሳንን ጉድለት የሚያሟላ ብቻ ሳይሆን፤ የቆር
 ንቀስ ሰዎች በአያላለም ሰላጣኝ ክርስቲያናት ያደረጉት ልግ
 ሰና፤ ከአያላለም ዐልፎ በሌላግብ ክርስቲያናት ሁሉ ከመታ
 ወቅም በላይ በየራራው የሚገኙ ቅዱሳን ለጸሎትና ለምስጋና
 እንዲነሣሡ አድርጎአል (ቀፋ 13-14)።
 9+14 እግዚአብሔር ከሰጣችሁ ታላቅ ጸጋ የተነሣ በብ
 ርቱ ትግር ላይ ይገኙ የበርድ ወንድሞቻቸውን ከልብ ለመርዳት

ኋል። ፲፱ታላት ሊገለጥ ስለማይቻል ስጦታው ለገዢዎቹ ይመስገን።

ጳውሎስ ስለ አገልግሎቱ ያተረጎመ መግለጫ

10 እኔ ጳውሎስ የእናንተ ፊት ስሆን “ዐይነ ዐፋር”፣ ከእናንተ ስርቅ ግን፣ “ደፋር” የተባለው በክርስቶስ የዋህ ነትና ገርነት እለምናችኋለሁ። ጋወደ እናንተ በምመጣበት ጊዜ በዓለማዊ መንገድ እንደምንኖር አድርገው በሚቁጥሩን ሰዎች ላይ በድፍረት ለመናገር ቁርጫሌህ፤ እናንተን ግን በዚያ ዐይነት ድፍረት እንድናገር እንጸታደርግ እለምናችኋለሁ። ሃምናገረው በዚህ ዓለም ቢሆንም፣ የምንዋጋው በዚህ ዓለም ስልት አይደለም። ፣ፋግጥም የምንዋጋበት የጦር መሣሪያ የዚህ ዓለም መሣሪያ አይደለም፤ ይሁን እንጂ ምሽግን ለመደምሰስ የሚችል መለኮታዊ ገይል ያለው ነው። ፣በስገዢዎቹ ወጥታቸው ገይል በትዕቢት የሚነሣሣውን ክርክርና ስንቱ ሐሳብ ሁሉ እናፈርሳለን፤ አእምሮንም ሁሉ እየማረከን ለክርስቶስ እንዲታዘዝ እናደርጋለን። ፊጣታዎችህ በተፈጸመ ጊዜ አለመታዘዝን ሁሉ ለመቆጣት ተዘጋጅተናል።

9+15 ሮጤ5+15:16
12ቆር2+14
10+1 ግብ+11:29
1745:2+2ሌ4:3+1
10+2 ሮጤ12+21
14ቆር4:21
10+3 ተ+2
10+4 ተ+8:1ሊር1+
10223:29+1ቆር2:45
12ቆር6:7+13:10
10+5 ሊዐ2+11:12
11ቆር1+19:12ቆር
9+13
10+6 2ቆር2:9+1
7+15

10+7 የሐ7:241
14ቆር1+12:13+23:14
+37:12ቆር5+121
11+23
10+8 ተ+4:13:15
+ሊር1+10:12ቆር
13+10
10+10 ተ+11ቆር
11+17:12+3:12ቆር11+
6:174+13:14
10+12 ተ+181
24ር3+11
10+13 ተ+15:16+
ሮጤ12+3

እናንተ የምትመለከቱት ውጫዊውን ነገር ብቻ ነው። ማንም የክርስቶስ በመሆኑ ቢመስክር እርሱ የክርስቶስ እንደ ሆነ ሁሉ እኛም የክርስቶስ መሆናችንን ሊገነዘብ ይገባል። ፊጣታ በሰጠን ሥልጣን እኛን ብመካም በዚህ አላፍርም፤ ሥልጣኑን የተቀበልነው እናንተን ለማገድ እንጂ ለማፍረስ አይደለምና። ስመልእክቶቹ የማስፈራራችሁ አይሆኑም። ፡፱አንዳንዶች “መልእክቶቹ ከባድና ጠንካራ ናቸው፤ ነገር ግን ሰውነቱ ሲታይ ደካማ፣ ንግግሩም የተናቀ ነው” ይላሉ። ፡፲እንዲህ የሚሉ ሰዎች በሩቅ ሆነን በመልእክታችን የምንገረውን ሁሉ በቅርብ ሆነን በተግባራችን የምንገልጸውም እንደዚያው መሆኑን መገንዘብ አለብን። ፡፲፭ራሳቸውን ከሚያመሰግኑ ሰዎች ጋር ራሳችንን ልንመድብ ወይም ልናነጻጽር አንደኛም፤ እነርሱ ራሳቸውን በራሳቸው ሲያሰጡ ገነኑና ራሳቸውንም ከራሳቸው ጋር ሲያነጻጽሩ አስተዋዋቾች አይደሉም። ፡፲፮እኛ ግን ከመጠን በላይ አንመካም፤ የምንመካው ስገዢ ስብከድ በመደበኛና እስከ እናንተም እንኳ በሚደርሰው የአገልግሎታችን ወሰን ነው።

፡፲፱ ወይም ገለጥ ሆነውን ለውኃ ብቻ ነው

በላይት ቅንነት ወስጥ ገለጠውታል።

9+15 በታላት ሊገለጥ ስለማይቻል ስጦታው የገዛ ልጅን (የሐ3+16) ነው። የመጀመሪያው ሰዎ አገዢዎቹ ስጦታ እርሱም የመጀመሪያ በልጅ አግካይነት ራሱን ሰጠን ይህም እውነት ክርስቲያናዊ ስጦታ ለዚህ በታላት ሊገለጥ ስለማይችል የአገዢዎቹ ስጦታ የሚያቀርበው ምላሽ ነው (ከ 8+9) 1የሐ 4+9-11 ጋር ያነጻጽሩ።

10+1 ስለንተን ፊት ስሆን “ዐይነ ዐፋር” ... ስርቅ ግን “ደፋር” ከመጀመሪያዎቹ ከጠን ማራርቶ ደሞቶች እንደምንገረው ከሆነ በርካታ የቆርንቶስ አግኛች በጳውሎስ ተቃዋሚዎች ተቃለው ከተወሰዱ በኋላ እንደ ገና ወደ ጳውሎስ ሳይመለሱ አቃቀረዋል (ከ7+6-13 ጋር ያነጻጽሩ)። በዚህ በመጨረሻ ክፍል ደግሞ (ም10-13)፣ ጳውሎስ ስሙን ካጠፋት ተቃዋሚዎቹ ጋር ፊት ለፊት ሲጋጩ ይታያል። አገልግሎቱ ተቀባይነት እንዲያጣ የሚመች ተቃዋሚዎቹ ከሩቅ ሆነ ሲናገር ደፋር ይመስላል። በተለይ በመልእክት (በ1ቆር4+18-21 ላይ አላፈላገ ሆኖ ከተገኘ “በትር ይገር ልምጥን” በግለት ከተናገረው ጋር ያነጻጽሩ) ከዚህ የሥነ ሥርዓት እርምጃ ለመውሰድ እንደቆደው ወይንታል እያሉ ይናገሩ ነበር። ይሁን እንጂ በእኛ በመካከላቸው ቢገኝ ለዚህ ግብ የሚባል ሰው እንዳልሆነና ይልቅም ደካማና ወላዊ ሰው መሆኑን ይናገሩ ነበር። ባዶና አለን የሚለው የሐቆርንቶስ ሥልጣንን እንኳ የሰጠው ይሉ ነበር። ጳውሎስ ከሆነተኛ ጊዜ ወደ ቆርንቶስ ሲገባ ሁኔታው የሚፈጅለት ለሆነ ተጠባቂን ምላሽ ለመስጠት ዝግጁ ነው (ቀ6:10-11 ይመ)። የክርስቶስን የዋህነት ነትና ገርነት መተቀለም በመካከላቸው በሚገኝበት ጊዜ እነዚህን ባሕርያት ለማግኘት ትልቅ ጥንቅቅ ያለው መሆኑን ነው። ያም ሆነ ይህ ከመልእክቱ እንደምንገረው፣ ጳውሎስ በራሱ ደካማ ቢሆንም በኋላ ግን በርካታ ነው፤ እነዚያ ሰዎችም ለእርሱ የተሰጠውን መለኮታዊ ሥልጣን በተግባር ያያሉ።

10+4 የምንዋጋበት የጦር መሣሪያ ጳውሎስ ለፍልግ ስጦታዎች ተጠጋጅተዋል፤ ሆኖም እርሱ የሚጠቀምበት መሣሪያዎች በዚህ በወደቀው ላይ፤ ከድህ ስጦታ ደንቅ የተባለና በሰዎች ትዕቢትና አብሮት የተመሠረቱ አይደሉም። ምሽግን “በእገዢዎቹ ስጦታ” (ከሮጤ1+18-23 ጋር ያነጻጽሩ) ላይ በገለጹ የተነሣ “ከርክርና ስንቱ ሐሳብ” (ቀ5) ነው፤ ይህም ሐሳብ ሆኖ ሐቆርንቶስ ከነቱ በሆነ ሐሳብ የቆርንቶስ ክርስቲያኖችን እምነት ለመናድታቸው የተነሣባት ስልት ነው (1ቆር2+13-14 ይመ)።

10+5 አእምሮን ሁሉ ለማረከን ለክርስቶስ እንዲታዘዝ የሰው ሁለንተና ለክርስቶስ ራሱን የተገዛ ይሆናል።
10+7 ለርሱ የክርስቶስ እንደ ሆነ የክርስቶስ ወገን ነን በግሉት በመንፈሳዊነታቸው የሚመኩትንና (1ቆር 1+12) በቆርን

ቶስ የዘላቂ ሐሰተኞች ሐቆርንቶ የተናገሩትን የሚያገልግሩት ነው። በሚያደገው መንገድ ከኋላ ጋር የተናገሩትን ከሙታን የተነሣውን ኒታ የሾመው (ሐሥ9+3-9) 22+6-11) 26+12-18 ይመ) እንዲሁም የሚሰብከውን ወንጌል፣ “አቦሱ ክርስቶስ የገለጠለት” (ገላ 1+11 ከ2ቆር 12+2-7 ጋር ያነጻጽሩ) ጳውሎስ እርሱም የክርስቶስ ደንቅ እንደሆነ በገልጾ ይናገራል።

10+8 ሥልጣኑን ... እናንተን ለገንጠል የጳውሎስ ሐቆርንቶ ሥልጣን መሠረታዊ ሰጣን ለመገንባት ይሽጠው ለግነቱ እንጂ ለመናድ ወይም ለማፍረስ አይደለም (ይሄው ለባባል በ13+10 ላይ እንደ ገና ተወስቶአል)። በመልእክቱ ላይ ያነሣቸው ጥያቄዎች የጠፋውን ነገር የሚያቀርቡና ወደ ቆርንቶስ ሲሄድ ነገርች እንዲስተካከሉ የሚያደርጉ ናቸው። ይህም ለመውሰድ ያለበትን ከዚህ ርምጃ (ለማፍረስ የተባለውን) የሚያስቀርና እነርሱ የሚታዩበትን ነገር (ለማገድ የተባለውን) የሚያመጣ ነው።

10+9 በመልእክቶቹ የማስፈራራችሁ 2+3-4) 7+8-9) ም10-13) 1ቆር 4+18-21 ይመ።

10+10 የምንዋጋው የተናቀ የቀፋ ግብ ይመ። የጳውሎስ ተቃዋሚዎች ርካሳ እንደበትን እንደ መሣሪያ በመጠቀም ግልብ ሰዎችን ይበዘብዙ ነበር። የጳውሎስ ንግግር ግን ከዚህ ፍጹም የተለየ ነበር፤ ከፍጹም ንግግር ግልጽ ቀጥተኛ እንዲሆን አስመልክቶ ሆነ፤ ከፍጹም የማይጠፍት ነበር (የ11+7 ግብ ይመ)፤ በመሆኑም ስሙን የሚያጠፉት ተቃዋሚዎቹ የሚናገሩት ነገር ተቀባይነት ሊያገኙ የሚችሉ ንግግሩ ሁሉ ከነቱ ሆኖ የተገኘ እንደሆነ ነው። ጳውሎስ ግን ወደ ቆርንቶስ ሲመጣ የንግግር ችሎታንና ጥበብን ወደ ገን በመተቀየር የተሰጠውን ክርስቶስን ብቻ ለመስጠት ወሳኝ ነገር፤ የተለጠመው የቆርንቶስ አግኛች ሕይወት ጳውሎስ ይሰብክ የነበረው በመለኮታዊ ገይል እንደሆነ ስንኩ ነው (ከ1ቆር2+1-5 ጋር ያነጻጽሩ)።

10+12 ራሳችንን በራሳችን ለመገንባት፤ በቆርንቶስ የነበሩ ሐሰተኞች መምህራን ከእነርሱ በቀር ሌላ መለኪያ እንደሌለ አድርገው ራሳቸውን ይመለከቱ ነበር፤ ጳውሎስ ይመስክሩ የነበረው ግን በኋላ ብቻ ነበር (ቀ13-18 ነበር፤ ከ1ቆር 1+31 ጋር ያነጻጽሩ)።

10+13 እገዢዎቹ በመደበኛና ... በሰጥን ጳውሎስ ይህን የተናገረው በሩሳው ውድድር ላይ፤ ለማረክኩ ሰዎች የተከለሰውን ድንበር እያጠ ሊሆን ይችላል። በዚህም መሠረት “ክልል” ሲባል “ድንበር የተባረለት ጠባብ መንገድ” ወይም “የሥራ መስክ” (ቀ15) ወይም “አባባሊ” (ቀ16) ግለት ነው። ወደ ቆርንቶስ ቤተ ክርስቲያን ሠርገው የበጎት ሐሰተኞች መምህራን ለጳውሎስ ተወሰኖ የተሰጠውን ክልል ጠቀሟል፤ ይህንን ክልል ለጳውሎስ ለይተ የሰጠውና ለውነተኛ ሐቆርንቶ አድርጎ ወደ ቆርንቶስ

14 የክርስቶስን ወንጌል ይዘን ወደ እናንተ በመጣን ጊዜ የተመደበልን የአገልግሎት ወሰን አላለፍንም።¹⁵ ደግሞም ሌሎች በደብ መብት ሥራ ከመጠን በላይ በመመካት ከተመደበልን ወሰን አናልፍም፤ ይልቁንም እምነታችሁ እያደገ በሄደ ፉጥሮ በእናንተ ላይ ያተሰማልን አገልግሎት እየሰፋ እንደሚሄድ ተስፋ እናደርጋለን።¹⁶ በእዚህ በሌላው ሰው ክልል አስቀድሞ በተሠራ ሥራ ሳንመካካ ከእናንተ ወዲያ ባለው አገር ወን ጌልን መሰበክ እንችላለን።¹⁷ ነገር ግን፤ “የሚመካ በጌታ ይመካ።”¹⁸ ማክንያቱም ጌታ ራሱ የሚያመሰግነው እንጂ የራሱን በራሱ የሚያመሰግን ተቀባይነት አይኖረውም።

ጳውሎስና ሐሰተኞች ሐዋርያት

11 ጥቂቱን ሞኝነቱን እንደምትታገሡና ተስፋ አደርጋለሁ፤ በእርግጥም እየታገሩት ነው። ሳይንገሉኩራር ቅናት እቀና ላችኋለሁ፤ እናንተን እንደ ንጽሕት ድንግል ለክርስቶስ ለማቅረብ ለእንደ ባል አዎቻችኋለሁና። ንገር ግን እባብ ሔዋንን ትታ ስላ እንጸላታት ምናልባት የእናንተም ልቡና ተበላሽቶ ለክርስቶስ ካላችሁ ቅንነትና ንጽሕት እንጸትወሰዱ እሠጋለሁ።¹⁹ ማክንያቱም አንድ ሰው ወደ እናንተ መጥቶ እኛ ከሰበክኳላችሁ እያሰሰ ሌላ አያሰሰ ቢሰብ ክላችሁ፤ ወይም ከተቀበላችሁት መንፈስ የተለየ መንፈስ ብትቀበሉ ወይም ከተቀበላችሁት ወንጌል የተለየ ወንጌል ብትቀበሉ።

10:14 1ቆ3:6
2ቆ2:12
10:15 ተ+13:10
15:2012+ሰ:13
10:16 ሐሥ19:21
10:17 11:2ቆ2:12
10:17 መ34:21
44:8ኤር9:24
1ቆ1:131
10:18 ተ+12:10
2:29
11:1 ተ+4:16:17
19:20:21+7ቱ17
17:2ቆ5:13
11:2 ሆሊ2:19
2ቆ4:14ኤላ5:26
27
11:3 ዘቆ3:1-6:13
11:4 ሞ2:14:6
12:9
11:4 ተ+11:2
8:1511ቆ3:11194
14:6-9

11:5 2ቆ12:11
17:26
11:6 1ቆ1:17
2ቆ8:7ኤላ3:34
11:7 1ቆ1:11:4ቆ
9:182ቆ12:13
11:8 ሌል4:15:18
11:9 2ቆ12:13
14:1614:4:15:18
11:10 ሐሥ18:12
10:29:111ቆ9:15
11:11 ተ+31:10
14:92ቆ12:15
11:13 ግቱ7:151
ቴቶ1:1016:አ2

ነገሩን በዝምታ ታልፋታላችሁ ማለት ነው።²⁰ እኔ ግን “ታላላቅ ሐዋርያት” ከሚባሉት በምንም የማንሰ አይመስለኝም።²¹ ፍንግግር ችሎታ ባይኖረኝም እንኳ ፅውቀት ግን አለኝ፤ ይህንንም በሁሉ መንገድ በሚገባ ግልጽ አድርገናላችኋል።

እናንተ ከፍ እንድትሉ ራሴን ዝቅ አድርገ የዝህዘኩዬን ወንጌል ያለ ዋጋ ለእናንተ መሰበክ እንደ ነጠአት ተቁጥሮብኝ ይህን?²² እናንተን ለማገልገል ስል ከሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ርዳታ በመቀበል እነርሱን ዘር ፈልቅዋለሁ።²³ ከእናንተም ጋር ባለሁ አንጻሩ ለክራሲግን ጊዜ ከመቆይንያ የመጡ ወንድሞች የሚያስፈልገኝን ስለሰጡኝ ለማንም ሽክም አልሆንሁም። በእናንተ ላይ በምንም ነገር ሽክም እንጻልሁን ተጠንቅቄአለሁ። ወደ ፊትም እጠብቃለሁ።²⁴ የክርስቶስ እውነት በሙሴ እስካለ ድረስ፤ በአካይያ አውራጃ ይህን ትምክህትን ማንም ሊገታው አይችልም።²⁵ ይህን የምለው ለምንድን ነው? ስለ ማልወጻችሁ ነው? እንደምወጻችሁ ስንዚ ስብከር የሥቃይ።²⁶ ከእኛ ጋር እኩል የሆነ የሥራችሁ እየተመካ ተን የሚጠብቁትን ሰዎች ማክንያት ለማሳጣት አሁን የማደርገውን ወደፊትም አደርጋለሁ።

እንደዚህ ያሉ ሰዎች የክርስቶስን ሐዋርያት ለመምሰል ራሳቸውን የሚለዋጡት

²³⁻²⁵ ወይም ለኛ ግን ከመጠን በላይ ስለሆነ ነገር፤ እንደ ነገር ግን እገላበጠራለሁ። በክርስቶስ እስከ እናንተም እንኳ ከመጠን በላይ ስለሆነ ነገር፤ ግንም ሌሎች በሆኑ ራሳችሁ ከመጠን በላይ ስለሆኑ ነገሮች እንመካ።

ሰዎች የላከው እገዛለብራር ነው።

10:16 ወዲያ ባለው አገር፤ ይህን የተናገረው እስፔንን እያሰበ ሊሆን ይችላል (ርሜ 15:24; 28 ሮሮን 7) ከወረራት ሐሰተኞች መምህራን ጋር የአርሱን አገልግሎት ለማወጃደር ስለ ራሱ መናገር ክረሰባት ይህም እንደ ሞኝነት የሚቆጠር ትምክህት ነበረ።

11:2 በእገዛለብራር ቅናት፤ ጳውሎስ ክርስቶስንና ወን ጌታን ለሚቀናቀፉ ሐሳብ ከተ አይተኛም። ለእንደ ባል ... አዎ ቻችኋለሁ፤ ጳውሎስ የቆርንቶስ እግኞችን ለመፈላግ አባት እንደ መሆኑ መጠን (ከ6+13 ጋር ያነጻጽሩ)፤ በአዲስ ኪዳን ውስጥ ሰባ ጌታ ሙጌራ ሆኖ ለቀረበው ለክርስቶስ ሲያሚቸው ይታያል፤ ቤተ ክርስቲያንን የክርስቶስ መሸራ እንደ ሆነት ተወስኖ አል (ግቱ9:15; ዮሐ3:291 ሮሜ17:41 1ቆ6:15; ኤል5:233-321 ራላ19:7-9121:2)። ንጽሕት ድንግልን በሐሰተኞች መምህራን ትምርት ያሉባቸዋል ማለት ነው (ፉ34 ይዩ)።

11:4 እኛ ከሰበክኳላችሁ ሌላ አያሰሰ ሐሰተኞች መምህራን በእይታ አመለካከት የተቀረጸውን ሌላ አያሰሰ ይሰብኩ ነበር (የጳውሎስ ተቃዋሚዎች አይሁድ ነበሩ፤ ፉ22 ይዩ)። የተለየ መንፈስ የነጻነት፤ የቆርንቶስ የደብዳቤ የሰላምና የገዳ መንፈስ ሳይሆን (ከ 3+171 ሮሜ 14:171 ገላ 2:41 5:1:221; ኤል 3:201; ቄላ 1+111 ሮሜ 1:7 ጋር ያነጻጽሩ) የባርነት፤ የቆርንቶስ የሰላምና የሰላማት መንፈስ (ከርሜ 8:151 1ቆ 2:121 ገላ 2:41 4:241; ቄላ 2:202 ጋር ያነጻጽሩ)። የተለየ ወን ጌል፤ ከገላ 1:6-9 ጋር ያነጻጽሩ። በዝምታ ታልፋታላችሁ የቆርንቶስ ለግኞች በመካከላቸው እንደ ፈለጉ የሚፈነደሙትን አታሳቡት ምን ለግኞቻል።

11:5 “ታላላቅ ሐዋርያት” እዚህ ላይ ጳውሎስ ወደ ቆርንቶስ ቤተ ክርስቲያን ሠርገው የገቡትን ሐሰተኞች መምህራንን በምፀት እየተናገረ ነው፤ እነርሱም ራሳቸውን እየሰቡ በአባ ራት ከመናገራቸው በስተቀር በእርግጥ እውነተኛ ሐዋርያት አይደሉም (ከ10+12 ጋር ያነጻጽሩ)።

11:6 የንግር ችሎታ ባይኖረኝም የረቀቀ የንግር ችሎታም ሆነ ርቀፅ እንደሰጡን አልተጠቀምሁም ማለቱ ነው

(የ 10:10 ግብ ይዩ)። ፅውቀት ግን ለእኛ የቆርንቶስ እግኞች በሚገባ እንደሚያውቁት፤ ጳውሎስ እውነተኛ ሰርቶና ከእገዛለብራር የተሰጠ የክርስቶስ ፅውቀት ነበረው፤ ይህም ፅውቀት ሐሰተኞች መምህራን እነርሱን ለማታለል ከሚጠቀሙበት ከገዳል አልባ ምድራዊ ጥበብ ጨርሶ የተለየ ነው (ከ1ቆ 2:6-10 ጋር ያነጻጽሩ)።

11:7 ያለ ዋጋ፤ ጳውሎስ ለሚያስተምረው ትምርት ከክፍ ያለመቀበሉ የትምርቱን ከንቱነት ያሳያል በማለት ተቃዋሚዎች የሚያቀርቡ ለላው ተቆይተው ነው። ምክርቤት ትችት ስለታዩንታቸውን ለመሸፈን ድቶአቸዋል፤ ያቀረቡት በመጀመሪያው ምፅት ምፅት የነበሩ ፈላጊዎችና የገይማናት መምህራን በየአገሩ እየኩሩ ሲያስተምሩ ከክፍን እንደሚጠይቁ፤ እነርሱን ለሚሰጡት አገልግሎት ከክፍን ይጠይቁ ነበር። የጳውሎስ ተቃዋሚዎች እንደ መምህራ ለሚሰጡ አገልግሎት ተገቢውን ከክፍ ማንንት አላት የሚለውን መርሕ በመጣሱ ራሱን ጥሎአል፤ ነጠአትም ሠርቶአል ይሉ ነበር።

11:8 በሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ... ዘርፈላቸዋለሁ ተቆይ ስለ ከተቋቋሙት አጠቃይ ቤተ ክርስቲያናት ርዳታን በጻጸ ሲቀበል ነበር።

11:9 ሽክም፤ በሚያስፈልገው ነገር ባለፈ እንጻልሁን ያመለክታል (የ2:17 ግብ ይዩ)፤ ይህም የኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌል ነጻ ስሙን እንደሆነ ያስተምረውን ትምርት ያጽናል። ከመቆይ ክርስቲያናት (ሐሥ 18:5) በተለይም ከፌልሳኖስ ቤተ ክርስቲያን (ፈል 4:15) የተሳካውን ስሙን ያመጡ ናቸው።

11:12 እኩል፤ ገንዘብን በሚመለከት ነው። ወደፊትም አደርጋለሁ ለሁሉ ሰዎች ወንጌል ያለ ከክፍ እንጻልብክ የሚህ ስለዎቅ ምንም ነገር የለም። ያለ ከክፍ በመሰበክ ግን ተቃዋሚዎቼ እኛን እንጸጠሉት አደርገዋል። ጠላቶቼ ለጥቆም ይሰቡ ስንቡ ስለ ነበር፤ ጳውሎስ ለትምርቱ ገንዘብ ለመቀበል ፈቃድኛ ቢሆን ነገር ለርሱን ለማግኘት ይበልጥ በተሳካቸው ነበር፤ ይህም ከእነርሱ በምንም እንጻይልደ ያደርገው ነበር።

11:13 የክርስቶስን ሐዋርያት ለመምሰል ራሳቸውን የሚለዋጡት ጳውሎስ እነዚህ። “የነኛ ሐዋርያት” (ፉ5) በመባል

ሐሰተኞች ሐዋርያትና አታላቶች ሠራተኞች ናቸው።¹⁴ ይህም የሚያስደንቅ ነገር አይደለም፤ ምክንያቱም ሰይጣን ራሱ የብርሃን መልአክ ለመምሰል ራሱን ይለዋውቃል።¹⁵ እንግዲህ የእርሱ አገልጋዮች የጽድቅ አገልጋዮች ለመምሰል ራሳቸውን ቢለውጡ የሚያስገርም አይደለም፤ ፍጻሜአቸውም እንደ ሥራቸው ይሆናል።

ጳውሎስ በደረሰበት መከራ ይመካል

¹⁶ እንደ ገና ይህን እሳላሁ፤ ማንም ሰው እንደ ሞኝ አይቀጠረኝ፤ እናንተም የምትቁጥሩኝ ከሆነ እኔም በጥቂቱ እንድመክ እንደ ሞኝ ተቀበሉኝ።¹⁷ እንደዚህ ልቦ ሙሉ ሆኜ የምናገረው እንደ ሞኝ እንጂ እንደ ጌታ ፈቃድ አይደለም።¹⁸ በዙዎች በባለሙያ ማዋ ነገር ስለሚመኩ እኔም ደግሞ አመክላለሁ።¹⁹ እናንተም ብልሆች ስለ ሆናችሁ ሞኞችን በደስታ ትታገላላችሁ፤²⁰ ማንም ተነሥቶ ባሪያ ቢያደርጋችሁ፤ ቢበዘብዝቅሁ፤ ለጥቅሙ ሲል ቢጠቃችሁ፤ ቢንቀሳረርባችሁ ወይም ፊታችሁን በጥፈ ቢመታችሁ ትታገላላችሁ።²¹ እኛ ግን ለዚያ እጅግ ደካሞች መሆናችንን እያፈርሁ እናገራለሁ።

ማንም በድፍረት በሚመካበት ነገር ሁሉ እኔም ደፍራ መመካት እንደምችል እንደ ሞኝ እናገራለሁ።²² እነርሱ ዕብራውያን ናቸውን? እኔም ነኝ፤ እስራኤላውያን ናቸውን?

11፡14 ግቴ4፡10
11፡15 ግቴ16፡27
1፡23፡19
11፡16 ጥ1
11፡17 ጥ፡21፡1፡ቆር
7፡12፡25
11፡18 ጥ፡21፡2፡ቆር
5፡1611፡0፡4፡1፡2፡3፡4
3፡4
11፡19 ጥ፡11፡ቆር
4፡10
11፡20 ጥ፡1፡1፡2፡4
14፡9፡15፡1
11፡21 ጥ፡17፡1፡81
2፡ቆር10፡1፡10፡1፡4
3፡4
11፡22 ሉቃ፡3፡81
ጭ፡9፡4፡11፡1፡1፡4፡4
3፡5
11፡23 ሐሥ16፡23
3፡ፍ፡1፡36፡1፡ቆር
1፡5፡15፡1፡10፡2፡ቆር
6፡4፡5
11፡24 ዘ፡25፡3
11፡25 ሐሥ14፡19
1፡6፡22፡2፡7፡1፡4
11፡26 ሐሥ20፡31
21፡31፡1፡2፡4
11፡27 ሐሥ18፡31
1፡ቆር፡4፡11፡2፡2፡ቆር
6፡5፡1፡4፡1፡29
11፡28 1፡ቆር፡7፡17
11፡29 ግቴ5፡29፡1
ጭ14፡11፡ቆር፡2፡3
11፡30 ጥ፡1፡6፡1፡ቆር
2፡3፡12፡ቆር12፡5፡9፡1፡7፡4
6፡14

እኔም ነኝ፤ የአብርሃም ዘር ናቸውን? እኔም ነኝ።²³ ዋክርስቲስ አገልጋዮች ናቸውን? እንደ አበደ ሰው ልናገርና እኔ እበልጣቸዋለሁ፤ ደግሞም ብዙ ጊዜ በሥራ ደክሜአለሁ፤ ብዙ ጊዜ ታስራአለሁ፤ ብዙ ጊዜ ተገርፈአለሁ፤ ብዙ ጊዜ ለሞት ተቃርቤአለሁ።²⁴ አይሁድ ለእርባ ጅራፍ አንድ የቀረው አምስት ጊዜ ገንፈውኛል።²⁵ ሦስት ጊዜ በዱላ ተደብዶ ሲአለሁ፤ አንድ ጊዜ በድንጋይ ተወግፈአለሁ፤ ሦስት ጊዜ የመርከብ አደጋ ደርሶብኛል፤ አንድ ሊሊትና ቀን በባሕር ላይ እድራክ ለሁ።²⁶ ብዙ ጊዜ በጥዞ ተንከራትቻለሁ፤ ደግሞም ለወንዝ ሙላት አደጋ፤ ለአንበዳ ምች አደጋ፤ ለገዛ ወገኖቹ አደጋ፤ ለአሕዛብ አደጋ፤ ለከተማ አደጋ፤ ለገጠር አደጋ፤ ለባሕር አደጋ እንዲሁም ለሐሰተኞች ወንድሞች አደጋ ተጋልጬ ነበር።²⁷ ብዙ ጥሬ አለሁ፤ ብዙ ደክሜአለሁ፤ ብዙ ጊዜ እንቅልፍ አጥቻለሁ፤ ተርቤአለሁ፤ ተጠምቻለሁ፤ ብዙ ጊዜ ምግብ ሳልቀምስ ናራለሁ፤ በብርድና በራቀትነት ተቀራራጭኛለሁ።²⁸ ሌላውን ነገር ሳልቁጥር፤ ዕለት ዕለት የሚያሰጩንታችን የአብያተ ክርስቲያናት ሁሉ ሐሳብ ነው።²⁹ ደካማ ማን ነው? እኔስ አብራ አልደክምም? በገጠኤት የሚሰናከል ማን ነው? እኔስ አልቁምም?

³⁰ መመካት ካለብኝ፤ ደካማነቴን በሚያላቁ ነገሮች እመካለሁ።³¹ ለዘላለም የተመሰረውን

የተጠናቅቅ ሰዎች እውነተኛውን ማንነታቸውን የሚሸፍኑ ሐሰተኞች ሐዋርያትና የሰይጣን አገልጋዮች (ፉ+14) መሆናቸውን ገልጿል።

11፡14 የብርሃን መልአክ ለመምሰል እርሱ ግን ሰጠርግ የወለለው ገዥ ነው።

11፡16 ግንም ሰው እንደ ሞኝ አይቀጠረኝ የቀ፤ ግብ ደመ።

11፡18 ለመካለሁ፤ የመካከ ስለ ሐዋርያዊ አገልግሎት ባሕርይ በመናገሩ ነው።

11፡19 ሞኞችን በደስታ ትታገላላችሁ፤ በፉ+4 ይደረግረውን ተግዥ እዚህም ላይ ተመሳሳይ ሆነን ምንም እንኳን በትዕግራት ለመቀበል ስለ ነበራቸው ዝግጁነት ነው፤ እዚህ ላይ የሚናገረው ደግሞ ራስ ወዳጆቹና ትምክህተኞች በመሆናቸው ሞኞች የተባሉትን የሐሰተኞች መምህራንን አሳፋሪ ተገባር በትዕግራት ለመቀበል ስላላቸው ፈቃደኝነት ነው።

11፡20 ባሪያ ቢያደርጋችሁ፤ ከገፍና ሰው ሠራሽ ሕግ ባላያቸው በመጨን ነው (በገላ 5፡1 ጋር ያነጻጽሩ)። ለዘበዘባችሁ ማር 12፡40 ደመ። የጥቅሙ ሲል ቢጠቃችሁ፤ የቆርጥሱን ሰዎች ክፍና ደጋጋ የመለዩት ችሎታ ስለሌላቸው እንዲሁም በውጫዊ ነገሮች በብልጠት ንግግር በተላላ ለመገለጥ የተጋለጡ በመሆናቸው ነው። ቢንቀሳረርባችሁ በቤተ ክርስቲያን አባላት ላይ ለመሠልጠን ሲል ነው (በ1፡24 ጋር ያነጻጽሩ)። ፊታችሁን በጥፈ ቢመታችሁ፤ እንዲገዛላቸው ለማድረግ ጎደል መጠቀሚያቸውን የሚያላቁ ነው።

11፡21 እጅግ ደካሞች መሆናችንን በጥካኔያቸውና በራስ ወዳጅነታቸው ከሚታወቁት ከእነዚያ አስመላላቶች ጋር የላውሎስ ተግባር ሲነጻጸር ደካማ መሆኑ ሊታይ ይችላል፤ እዚህ ላይ ግን የሚናገረው በምጥት ሳይሆን እይቀድም።

11፡22 ዕብራውያን ... እስራኤላውያን ... የአብርሃም ዘር፤ እዚህ ላይ ሐሰተኞቹ ሐዋርያት የሚመኩላቸውን ነገሮች ለንግሥትነት ከአሕዛብ ወገን ከሆኑ ክርስቲያኖች እንደሚገልጹ ለይሁድ እንደሆኑ እንጂላን። በመሆኑም ከአሕዛብ ወገን የሆኑ ለማኞች የአይሁድን ልማድና ሥርዐት እንዲቀበሉ ተጽዕኖ የሚያደርጉ ሳይሆኑ አይቀናጡ። የጳውሎስ ለመለካካት ግን ከዚህ የተለየ ነበር (ጭ 2፡28-29፤ ማዳ 12፡13፤ ገላ 3፡28-29፤ ሉጊ 2፡11-18፤ ቄላ 3፡11 ደመ)። ጳውሎስ ስለ ራሱ ማንነት የሚናገረውን

ራሱን በሐሥ 22፡3-5፤ 26፤ 4-5፤ ልል 3፡5-6 ላይ ደመ።
11፡23 የክርስቲስ አገልጋዮች ሐሰተኞቹ መምህራን የክርስቲስ አገልጋዮች ነን ለሚሉት ነገር ስህተት መስጠቱ አይደለም። ይልቁንም የአገልግሎት ሁኔታና ስለ አገልግሎቱ የተቀበለውን መከራ ስንመለከት ጳውሎስ ከማናቸውም ይበልጥ የክርስቲስ አገልጋይ እንደ ሆነ ገልጾ ነው። ብዙ ጊዜ ለሞት ተቃርቤአለሁ፤ ከ4፡8-11 ጋር ያነጻጽሩ። ጳውሎስ በእርግጥ ሞት አፋና ላይ ደርሶ ነበር፤ ምክንያቱም በዚህ ቦታና ቀጥሎ ባለት ፋጥሮች ላይ የዘረዘራቸው መከራዎች ለአይወቁ እጅግ አሥጋ ነበሩ።

11፡24-25 ጅራፍ ... ጳውሎስ ላይ ስምንት ጊዜ እንደ ተደብዶበት ተጠቅሞአለን ስምንት ጊዜ በአይሁድ እጅ (በዘ፡25፡1-3 ጋር ያነጻጽሩ)፤ ሦስት ጊዜ በሮማውያን እጅ በዱላ (ሐሥ 16፡22-23 ደመ) ተደብዶበል። ጳውሎስ በዜግነቱ ሮማዊ በመሆኑ በዚህ ይይነት እንዲቀጠል ስት ሳይፈቅድም፤ ሦስት ጊዜ በዱላ ተመቀታል (በሐሥ16፡37-39፤ 22፡25-29 ጋር ያነጻጽሩ)።

11፡25 በድንጋይ ተወግፈአለሁ፤ በአይሁድ ልማድ መሠረት የሞት ቅጣት የሚፈጸመው በዚህ መንገድ ደመ (በሐሥ 14፡19-20 ጋር ያነጻጽሩ)። የመርከብ አደጋ፤ በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ውስጥ አንድ የመርከብ አደጋ ብቻ የተጠቀሰ ሲሆን እርሱም ይህ መልእክት ከተጻፈ በኋላ የተፈጸመ ነው (ሐሥ 27፡39-44)። እዚህ ላይ የተጠቀሱት ሦስቱ የመርከብ አደጋዎች የደረሱት በሐሥ 9፡30፤ 11፡25-26፤ 13፡14፤ 13፡1፤ 14፡25-26፤ 16፡11፤ 17፡14፤ 18፡18፤ 19፡21-22 ላይ በተገለጹት ጥዞዎች ላይ ሊሆን ይችላል። አንድ ሊሊትና ቀን ከተጠቀሱት የመርከብ አደጋዎች በአንድ የጋጠመው ሁኔታ ሊሆን ይችላል።

11፡26 ሌ ... አደጋ፤ ጳውሎስ በደም ባለት ፋጥሮች ላይ ከተዘረዘሩት መከራዎች በተጨማሪ አደጋና ችግር በተለያየ ጊዜ አጋጥሞት ነበር (የሐሥ 14፡24 ግብ ደመ)።

11፡29፤ ጳውሎስ ራሱን ከደካሞች ጋር በመቀጠር የሌሎችን ድካም ካይፈል ነበር። ደግሞም አንድ ላይ ሰው ገጠኤት ለሠራ፤ እንዲህ በሠራው ሰው ላይ መቁጣት ብቻ ሳይሆን በሌላ የሚያስከትለው ውርደት ደስማሚና ገጠኤት የሠራውም ሰው በግስላ እንዲለደ ይመኛል ነበር።

11፡30 ደካማነቴን በሚያላቁ ነገሮች ለመካለሁ፤ የራሱ ድካም እጅግ ታላቅ የሆነውን የአገዛዚብሐርጌን ደጋ እንዲለማ መድ መገንዘብ ይከፍቅራል። ስለዚህ እርሱ የሚመኩት እንደ ሐሰተኞቹ ሐዋርያት ራሱ ሳይገረግ ሳይሆን ሙሉ በሙሉ እገዛ

ገኘው የጌታ የኢየሱስ አምላካና አባት እንደ ግልጽ ሆኖ ያውቃል።³² የግንባታ ሳሊሁ ከንጉሥ አርሰሎሎስ ስታች የሆነው ገዥ ሊያሲዘን ፈልጎት የደማስቆ ሰዎችን ከተማ ያስጠብቅ ነበር።³³ ነገር ግን በግንቡ መስኮት በኩል በቅርጫት አውርደውኝ ከእጁ አመለጡ።

ጳውሎስ የሥው ራእይና የተሰጠው መውጫ

12 በመመካከት የሚገኝ ጥቅም ባይኖርም፤ መመካከት ከስፈለገ ከጌታ ወደ ተቀበሏሁት ራእይና መገለጥ አመራሉሁ።¹ ንዞሙራ አራት ዓመት በፊት እስከ ሦስተኛው ሰማይ ድረስ የተነጠቀ በክርስቶስ እንደ ሰው ዐውቃለሁ፤ የተነጠቀው በሥጋ ይሁን ወይም ከሥጋ ውጭ አላውቅም፤ ስገዘሰኩኬ ግን ያውቃል።² ጌህ ሰው በሥጋ ይሁን ወይም ከሥጋ ውጭ እኔ አላውቅም፤ ስገዘሰኩኬ ግን ያውቃል።³ 'እርሱም ወደ ገዥት እንደ ተነጠቀ፤ በዚያም በሰው አንደበት ሊገባ የማይችል፤ ሰውም እንዲናገረው ያልተፈቀደለት ነገር ሰማ።⁴ 'እንደዚህ ሰላላው ሰው እመክሳለሁ፤ ስለ ራሴ ግን ከደካማነቴ በስተቀር አልመካም።⁵ ራመመ ካት ብሬልግ እንኳ እንደ ሞኝ መቄጠር የለብኝም፤ ምክንያቱም የምናገረው እውነት ሲሆን። ነገር ግን ማንም ስለ እኔ ከሚያወናና ከሚሰማው በላይ እንዳይገምተኝ ከመመካከት እቁጠባለሁ።

⁶ 'ከዚህ ታላቅ መገለጥ የተነሣ እንዳልታ

11:31 ተ+11:6ጫ
19:2519:5
11:32 ሐጫ+24
11:33 ሐጫ+25
12:1 ተ+5:7:9:1
14ጭ2:10:24ጭ
11:16:30
12:2 ተ+4:ሐጫ8+
39:1ጭ216:312ጭ
11:111አፈ4:10
12:4 ተ+2:1ሐቃ
23:431ጭ2:17
12:5 ተ+9:10:1
14ጭ2:3
12:6 ተ+11:24ጭ
10:8+11:16
12:7 ተ+11:18ጭ33:
55:ጥቆ4+10:14ጭ
2:10

12:8 ጥቆ26+39:
44
12:9 19:119+12:1
ጭ34:24+14ጭ
2:314ጭ4:13
12:10 ጥቆ5+12:1
ጭ6:41:13+412:ተስ
14
12:11 14ጭ15:9:
10:12ጭ11:15
12:12 የሐ44:8
12:13 ተ+14:14ጭ
9+12:18:12ጭ11:7
12:14 ጥቆ19+14:1
14ጭ4:14:15:24ጭ1
3:1

በይ የሥጋዬ መውጫ ሆኖ እርሱም የሚያሠቃዎኝ የሰይጣን መልእክተኛ ተሰጠኝ።⁷ ጌህ ነገር ከእኔ እንዲወገድልኝ፤ ጌታን ሦስት ጊዜ ለመንሁት፤ ጳእርሱ ግን፤ 'እጋዬ ይበቃ ሃል፤ ጎይሌ ፍጹም የሚሆነው በድካም ጊዜ ነውና' አለኝ። ስለዚህ የክርስቶስ ጎይሌ በእኔ ያውር ከንድ፤ ይበልጥ ደስ እያለኝ በድካሜ እመክሳለሁ።⁸ ስለ ክርስቶስ በድካም፤ በስድብ፤ በመከራ፤ በስደትና በጭንቀት ደስ የምሰኘው ለዚህ ነው፤ ስደክም ያን ጊዜ ብርቱ ነኝና።

ጳውሎስ ለቆርንቶስ ሰዎች የአገረው ጭንቀት

⁹ በመመካከት ሞኝ ሆኛለሁ፤ ለዚህም ያበቃችሁን እናንተ ናችሁ፤ ስለ እኔ መመስከር የሚገባችሁ እናንተ ነበራችሁ።¹⁰ ደግሞ እኔ ከምንም የማልቄጠር ብሆንም፤ "ታላላቅ ሐዋርያት" ከሚባሉት በምንም አላን ስም።¹¹ የእውነተኛ ሐዋርያ ምልክቶች በመካከላችሁ ተደርገዋል፤ እነርሱም በትዕግሥት መጽናት፤ ምልክቶች፤ ድንቅ ነገሮችና ታምራት ናቸው።¹² በእናንተ ላይ ሽኩቻ ካለመሆኔ በቀር፤ ከሌሎች አብያተ ክርስቲያናት በምን አነሳችሁ? ይህን በደሊን ይቅር በሉኝ።

¹³ ወደ እናንተ ለመምጣት ስዘጋጅ ይህ ሦስተኛዬ ነው፤ ስመጣ በምንም ነገር ሽኩቻ አልሆንባችሁም፤ እኔ እናንተን እንጂ ከእናንተ ምንም አልፈልግምና፤ ደግሞም ወላጆች ለልጆች ገንዘብ ያከማቻሉ እንጂ ልጆች

አብሔር ባደረገው ነገር ነው።
11:32 ከንጉሥ አርሰሎሎስ ራብዓዊ አርሰሎሎስ ነው፤ እርሱም ከ9 ዓ.ቅ.ክ እስከ 40 ዓ.ም ገደማ የናባቲቶ ሀረግ ሆኖ የገዛው የሄሮድስ እንቅስቃሴን ነበር። የሮማ ንጉሥ ሆኖ የነበረው ካሊግራ በአንድ ወቅት ገዛቱ የነበረችውን ደግሞ ቆን ለአርሰሎስ ላይሰጠው አይቀርም።

12:1 ራእይና መገለጥ የጳውሎስ ተቃዋሚዎች የሚያስተምሩትን ትምህርት በራእይና በመገለጥ በቀጥታ ከእግዚአብሔር ተቀብለናል ብለው ለሐሰት ቢናገሩም፤ ጳውሎስን ሆነ ስለርግጥ በዚህ መንገድ ከእግዚአብሔር እንደ ተቀበለ ይናገራል። ይህንም እዚህ ላይ የጠቀሰው በመንገድ ወደ ሰማይ ቢወስድም እንዳይታብይ የተሰጠውን ሥቃይ (ቀጥ) ለመግለጽ ነው፤ ይህም "የእጋ ሁሉ አምላክ" (1ኣጥ 5:10) በሆነው በእግዚአብሔር እንጂ በራሱ እንዳይመካ ነው።

12:2-4 እስከ ሦስተኛው ሰማይ ድረስ የተነጠቀ ... ወደ ገዥት እንደ ተነጠቀ፤ ጳውሎስ በዚህ ድንቅ በሆነ ሁኔታ ስለ መነጠቅ አይጠራጠርም፤ ይህን እንጂ የተነጠቀው ከሥጋው ይሁን ወይም እይሁን እርግጠኛ አይደለም። ሦስተኛው ሰማይ ከምድር ከባቢ አየርና ከጠፈር በላይ ያለ የእግዚአብሔር መኖሪያ ነው። ከሙታን የተነሣውና የከበረው ጌታ፤ "በሰማያት ያለል" (ዕብ 4:14)፤ "ከሰማያት ሁሉ በላይ የወጣና" (ኤፈ4:10)፤ "ከሰማያት ገጥ ከኛ ከኛ ያለ" (ዕብ17:26) ነው። "ገዥት" የሚለው ቃል ሦስተኛው ሰማይ ከሚለው ጋር ተመሳሳይ ሲሆን በሞት የተለዩ አዎኞች፤ "ከጌታ ጋር የሚሆኑበት" ስፍራ ነው (5:8)፤ "ከክርስቶስ" ፊል 1:23 ጋር ያገለጽናል። ጳውሎስ የሰጠውና በአንደበት ሊገልጽው ያልቻለው ነገር ምን እንደ ሆነ ማዕቅ አንታልም፤ ምክንያቱም እርሱ ራሱ እንዲናገር አልተፈቀደለትም። ይህ ድንቅ የሆነ መንጠቅ ለሐዋርያዊ አገልግሎት ከፍተኛ ብርታት ስለ ሰጠው፤ የደረሰበትን ከጠፈር ጽጌ መከራ ሁሉ በትዕግሥት ችሎ እንዲያልፍ ረድቶታል። ከዚህም በላይ ይህ ልምድ ደ ከራሱ የመጣ ሰላህን በራሱ የሚያስመካው አንዳች ነገር የለውም (ቀጥ5-6)።

12:5 እንደዚህ ሰላላው ሰው እመክሳለሁ፤ እንደገና ይህ፤ "እስከ ሦስተኛው ሰማይ ድረስ ተነጠቀ" (ቀጥ2) የተባለው ሰው ጳውሎስ አይደለም፤ ደግሞም ጳውሎስ እዚህ ላይ አጥብቆ ሊናገር

የፈለገው እርሱ የሚመካው ባገኘው ታላቅ ልምድ ላይሆን በድካሙ ነው ይላል።

12:7 የሥጋዬ መውጫ ይህ ብርቱ ሥቃይ ምን እንደ ሆነ በትክክል አይታወቅም። የሰይጣን መልእክተኛ፤ ለእውሎስ የተሰጠውን መውጫ የሚያብራራ ተጨማሪ መግለጫ ነው (ከ1ጭ 5:5፤ 11:30፤ 1ጠጥ 1:20 ጋር ያገለጽናል፤ ኢዮ 2:10 ይወይ)።

12:9 ጌታ ይበቃሃል፤ ለጳውሎስ የተሰጠውን መውጫ ከግንዛቤ የተሻለ መፍትሔ ነው። የሰው ድካም የመለኮት ጎይል እንዲገለጥ ይደርጋል።

12:10:11 ከኤፈ 3:16:1 ፊል 4:13 ጋር ያገለጽናል።

12:11 ሞኝ የሆኛለሁ፤ የ11:1 ግብ ይወይ። በዚህም ያበቃችሁን እናንተ ናችሁ፤ ጳውሎስ ስለ ራሱ እንዲናገር ያስገደዱት የቆርንቶስ ሰዎች ናቸው፤ ምክንያቱም እነርሱ በመካከላችሁ ሠርገው የገቡትን፤ የጳውሎስን ሐዋርያዊ ሥልጣን የሚኖሩት ነትንና "ሞኝ ሐዋርያት" ተብለው የተጠሩትን ሰዎች በደስታ ተቀብለዋቸው ነበር።

12:12 የጳውስተኛ ሐዋርያ ምልክቶች በመካከላችሁ ታላቅ ስጦታዎችና ድንቅ ነገሮች ተገልጠው ነበር። ሐሰተኞቹ በመምህራን ግን ወደ እነርሱ የመጡት ያለ እነዚህ ምልክቶች እንደ ሆነ መመካከት ይቻላል (ከዕብ 2:3-4 ጋር ያገለጽናል)።

12:13 በእናንተ ላይ ሽኩቻ ካለመሆኔ በቀር፤ የ11:9 ግብ ይወይ። ጳውሎስ ለቆርንቶስ ሰዎች ማንኛውን ሲሰብክ ከፍተኛ ለመቀበል አለመፈለግን፤ ተቃዋሚዎቹ መጣሩ ትርጉም ስተተው ታል (የ11:7:11 ግብ ይወይ)። እነዚህ የገዥትን ሁሉ የሚያግቡበት ሰዎች የቆርንቶስ አማኞች የበደለው ራሱ ጳውሎስ ነው እያሉ ያስወፍ ነበር። ይህን በደሊን ይቅር በሉኝ፤ በ11:7-12 ላይ የጀመረውን ንግግር ሲቀጥል የተጠቀመበት ምዕቃዊ አነጋገር ነው።

12:14 ሦስተኛዬ፤ የ2:11 ግብ ይወይ። ሽኩቻ ለሆንባችሁም በተለይ በዚህኛው ጉብኝቱ ይህን የተናገረው፤ "ሞኝ ሐዋርያት" የተባሉትን ሰዎች ሐሰተኝነትና ስስት ይፋ ለማድረግ ነው (11:12 ይወይ)። ልጆች፤ ጳውሎስ መንፈሳዊ አባታቸው ነው (ከ 6:13 ጋር ያገለጽናል)።

ለወላጆች አያከማቸው።¹⁵ እኔ ግን ስለ እናንተ ያለኝን ሁሉ ራሴንም ጭምር ብሎት ደስ ይለኛል፤ ታዲያ እኔ የምወዳችሁ ይህን ያህል ከሆነን እናንተ የምትወዱን በጥቂቱ ነውን? ¹⁶የሆነው ሆኖ ሽክም አልሆንህባችሁም፤ ነገር ግን በተንኮልና በዘደ ያጠመድኋችሁ ሳይመስላችሁ አልቀረም! ¹⁷ለመሆኑ ወደ እናንተ በላከኋችሁ ሰዎች አማካይነት በአንዱ እንኳ በዘበዝኋችሁን? ¹⁸ቴቶ ወደ እናንተ እንዲመጣ ለመንሁት፤ ወንድ ማችንንም ከእርሱ ጋር ላክሁት። ቴቶ በዛችሁን? ከእርሱ ጋር በአንድ መንፈስ አልተመላለስንም? አካሄዳችንስ አንድ አልነበረንም?

¹⁹እስከ አሁን ድረስ በእናንተ ፊት ራሳችንን ለንከላከል የኖርን ይመስላችኋልን? በክርስቶስ ሆነን በከግሊሳሎስ ፊት እንናገራለን፤ ደግሞም ወዳጆች ሆይ፤ ይህን ሁሉ የምናደርገው እናንተን ለማንኛ ነው? ²⁰ወደ እናንተ በምመጣበት ጊዜ፤ እኔ እንደምፈልገው ሆኖችሁ ላላገኛችሁ እችላለሁ ወይም እናንተ እንደምትፈልጉኝ ሆኜ ላታገኙኝ ትችላላችሁ ብዬ አፈራለሁ፤ ምናልባትም በመካከላችሁ ጥል፤ ቅናት፤ ቀጣ፤ አድመኝነት፤ ስም ማጥፋት፤ ሐሚት፤ እብራድና ሁከት ይኖራል ብዬ እሠጋለሁ። ²¹ዳግመኛም ስመጣ አምላኬ በእናንተ ፊት ያዋርደኝ ይሆን ብዬ አፈራለሁ፤ ይኸውም ብዙ ጆኝ ከዚህ በፊት ስለሠፍራት ኅጢአትና ስለ ፈጸሙትም ርክሶችን ገመገሙኝ ማዳራትን ጎስቶ ሳይገቡ ቀርተው እንዳላዝን ነው።

የመጨረሻ ምክር

13 ወደ እናንተ ስመጣ ይህ ሦስተኛዬ መሆኑ ነው፤ “ማንኛውም ነገር በሁ

12:15 2ቆ11:11
14:24:17:11+10:28
12:16 2ቆ11:19
12:18 2ቆ24:131
8:6:16:18
12:19 ርግ29:11
14:19:11ቆ10:141
2ቆ10:48
12:20 ርግ21:29:30
11ቆ11:1133:3141
8:21:114:33:12ቆ
241:47:145:20
12:21 1ቆ6:18
12ቆ2:14:113:2

ለት ወይም በሦስት ምስክር ይጻፍል።”
። በሁለተኛው ጉብኝቴ እናንተ ዘንድ በነበርሁበት ጊዜ አስጠንቅቄአችሁ ዳር፤ አሁንም በሩቅ ሆኜ እንደ ገና አስጠንቅቃችኋለሁ፤ ወደ እናንተም ተመልሽ ስመጣ ከዚህ በፊት ኅጢአት ለሠፍራትም ሆነ ለሌሎች አልራራላችሁም፤ ³ይህም የሚሆነው ክርስቶስ በእኔ አድርጎ እንደሚናገር ማስረጃ ማስፈለጋችሁ ነው። እርሱም በመካከላችሁ ብርቱ እንጂ ደካማ አልነበረም። ፣የተሰቀለው በደካም ቢሆንም፤ በከግሊሳሎስ ገይል ሕያው ሆኖ ይኖራል። እኛም በእርሱ ደካሞች ብንሆንም፤ እናንተን ለማገልገል ግን በከግሊሳሎስ ገይል ከእርሱ ጋር ሕያዎን ሆነን እንገባለን።

⁴በእምነት መሆናችሁን ለማወቅ ራሳችሁን መርምሩ፤ ራሳችሁን ፈትኑ። ፈር የወጣችሁ ካልሆነ በስተቀር፤ አያሱስ ክርስቶስ በውጣችሁ እንዳለ አታውቁም? ፣እኛ ግን ብቁ መሆናችንን እንደምትገነዘቡ ተስፋ አደርጋለሁ። ፤አሁንም ምንም ክፉ ነገር እንዳታደርጉ ወደ ከግሊሳሎስ እንጸልያለን፤ የምንጸልየውም እኛ ብቁዎች እንደ ሆንን ስዎች እንዲያዩልን አይደለም፤ ነገር ግን እኛ ምንም እንኳ ብቁዎች ባንሆንም እናንተ መልካም የሆነችን ነገር እንድታደርጉ ነው። ፣እለውነት እንጂ በእውነት ላይ ምንም ማድረግ አንችልምና። ፤እኛ ደካሞች ስንሆን፤ እናንተ ግን ብርቱዎች ስትሆኑ ደስ ይላል፤ ጸሎታችንም እናንተ ፍጹማን እንድትሆኑ ነው። ¹⁰ከእናንተ ርቂ ሳለሁ እነዚህን ነገሮች የምጽፍላችሁ ወደ እናንተ በምመጣበት ጊዜ ሥልጣኔን በገይል እንጸልጠቀም ነው፤ ገታም ይህን ሥልጣን የሰጠኝ እናንተን ለማንጽ እንጂ ለማፍረስ አይለም።

13:11 14:19:4:151
7ቆ18:16:24ቆ
12:14
13:2 ፋ+10:24ቆ
1+23:112:21
13:3 7ቆ10:20
11ቆ5:54
13:4 ፋ+9:10ጭ
14:46:416:511ቆ1
+25:12:316:14:16:2
47:8118:13:18
13:5 ሰቆ3:401ጭ
6:61ጭ84:10:14ቆ
11:28
13:9 ፋ+11:14ቆ
24:32ቆ24:314:124
14:4:13
13:10 2ቆ1:123
110:8

12:15 2ቆ11:11
14:24:17:11+10:28
12:16 2ቆ11:19
12:18 2ቆ24:131
8:6:16:18
12:19 ርግ29:11
14:19:11ቆ10:141
2ቆ10:48
12:20 ርግ21:29:30
11ቆ11:1133:3141
8:21:114:33:12ቆ
241:47:145:20
12:21 1ቆ6:18
12ቆ2:14:113:2

በመጨረሻችሁ የ10:10 ማስ ይጠቁ። ሐሳባቸውን ካልተፋሩ በስተቀር ወደ እነርሱ ሲመጣ በቂ ማስገኛ ይሰጣችሁ። እርሱም ... ደካማ አልነበረም፤ በዳውሎስ ላይ ማመፅ ማለት እርሱን ሐዋርያ አድርጎ በሾመው በክርስቶስ ላይ ማመፅ ማለት ነው። የሐዋርያው ሥልጣን የጌታ ሥልጣን ነው። ጳውሎስ ደካማ እንደ ሆነ የሚያሰብ ሰው በሐዋርያው አማካይነት የሚናገረው ክርስቶስ ደካማ ሳይሆን ብርቱ መሆኑን ይገነዘባል።
¹³14 በከግሊሳሎስ ገይል ከእርሱ ጋር ሕያዎን ሆነን እንኖራለን፤ ጳውሎስ ይህንን የተናገረው ስለተሰጠው ሐዋርያዊ ሥልጣን ነው፤ ደግሞም ይህን ሥልጣን የሚቃወም ሰው በሚቀጣበት ጊዜ መለኮታዊ ገይል ይገለጻል።
¹³15 ራሳችሁን መርምሩ፤ ራሳችሁንም ፈትኑ፤ በሐሰተኞች ሐዋርያት ተገፋፍተው ክርስቶስ በእርሱ አማካይነት እንደሚናገር (ፋ3) ለማረጋገጥ ማስረጃ ከመጨረሻ ይልቅ የገጠ ላላቸውን መመርመር ይገባችሁ።
¹³17 መልካም የሆነውን ነገር እንድታደርጉ ይህ ከሆነ ጳውሎስ ወደ እነርሱ ሲመጣ የቅጣት እርምጃ በመውሰድ ሥልጣን እንጸልጥ ማለት ይገባል።
¹³18 በእውነት ... ላይ ምንም ማድረግ አንችልምና፤ ጳውሎስ ሐዋርያዊ ሥልጣኑን የሚጠቀመው በእውነት መንገድ ብቻ ነው። ስለዚህ ወደ ቆርንቶስ ሲመጣ የቆርንቶስ ሰዎች እውነትን ተቀብለው ካገኛቸው የሥነ ሥርዐት እርምጃ መውሰድ አያስፈልገውም።
¹³19 ደካሞች ሐዋርያዊ ገይልን ለማገልገል ማስረጃ ማቅረብ እንጸደቅለን ነው። ብርቱ በእውነት ነው።
¹³11-141 እነዚህ የግጠኞች ምክርና የሰላምታ ቃላት ጳውሎስ ለቆርንቶስ ሰዎች የሚሰጣቸውን ምክር እንደሚቀሰሉ ያሳያሉ።

12:151 የላባትነት ፍቅርን የገለጸላቸው ያለውን ገንዘብ ሁሉ ለእነርሱ ለመኖር ገግቼ በመሆኑ ብቻ ሳይሆን፤ ራሱን ስለ እነርሱ በደረሰ አሳልፎ ለመስጠት ፈቃደኛ በመሆኑም ነው።
¹²:16 በዘደ ያጠመድኋችሁ፤ ሐሰተኞቹ ሐዋርያት የላውሎስን ስም ለማጥፋት የተናገሩትን በአገገ መልክ ማንጸባርቀ ነው፤ በኸውም በሊዮሳሊም በሚገኙ ጉረጊኞች ክርስቶስን የኖች ስም የርዳታ ገንዘብ ያያሰባበሰ ወደ ገዛ ኪሶ ይከታል እንጂ፤ የተሰጠበው ገንዘብ ለጉረጊኞቹ አይደርስም ይልት ነበር (ፋ17)። እንግዲህ ሽክም ላለመሆን መፈለጉ አያስደንቅም። እውነት ግን እንደ፤ “ጽድቅ አገልግሮች” አድርገው ራሳቸውን የሚለወጡት እነዚሁ፤ “አታሳዩች” ሠራተኞች ናቸው (11+13-14)። ጳውሎስ በአካሄዱም በጎላናውም እንከፍ የለኝ እንደ ሆነ የቆርንቶስ ሰዎች በሚገባ የሚያውቁት ጉዳይ ነበር።
¹²:18 ቴቶ ... ወንድማችንንም የ 8:6:16:18-23 ማለ ይመ።
¹²:19 ከክርስቶስ ሆነን በአገዚአብሔር ፊት እንናገራለን፤ ጳውሎስ ስለ ራሱ የተናገረው በሰዎች ዘንድ ከብርኃን ዝናን ለማትረፍ አልነበረም (ከ1ቆ 4:3-4 ጋር ያጻጻፍ)። እርሱ የቆመው በአገዚአብሔር ፊት ነው፤ በአገዚአብሔር ፊት የቆመውም በክርስቶስ ነው። እርሱ የሚያሰበው ለራሱ ሳይሆን ለወንድሞቹ ለሆኑት ለቆርንቶስ ሰዎች ነው፤ እነርሱም የሚበረቱት በአገዚአብሔር ፊት በክርስቶስ ሲቆሙ ነው። በአገልግሎቱ መከራ የሚቀበለውም በዚሁ ዐላማ ነበር (ከ10:8 ጋር ያጻጻፍ)።
¹³:2 ለሌሎች አልራራላቸውም፤ ጳውሎስ ለሦስተኛ ጊዜ ወደ ቆርንቶስ ሲመጣ፤ በሥርዐት በማይመላለሱት ላይ ጠንካራ እርምጃ ከመውሰድ አይመለስም።
¹³:3 ክርስቶስ በእኔ አድርጎ እንደሚናገር ማስረጃ

የመጨረሻ ሰላምታ

11 በተረፈ ወንድሞች ሆይ፤ ደገና ሁኑ። ፍደማን ሆኑ፤ ምክሬን ስሙ፤ አንድ ሐሳብ ይኑራችሁ፤ በሰላምም ኑሩ። የፍቅርና የሰላምም ስምሳክ ከእናንተ ጋር ይሆናል። 12 በተቀደሰ አሳሳም እርስ በርሳችሁ ሰላምታ ተሰ

13፡11 ግርፃ፡50
1ሮ፡፲15፣33፣ኢፌ
6፣23፣1ተ፣04፣112ተሰ
3፣11፣1ዮሐ4፣16
13፡12 ሮ፡፲16፣16
13፡13 ፊላ4፣22
13፡14 ሮ፡፲5፣5፣1
16፣2012ቆሮ8፣9፣ፊላ
2፣1፣ይሁ21

ጣጡ። 13 ቅዱሳን ሁሉ ሰላምታ ያቀርቡላችኋል። 14 የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ፣ የስገዚ ስብሐይ ፍቅር፣ የመንፈስ ቅዱስም ኅብረት ከሁላችሁ ጋር ይሁን።

13፡11 የሰላምም አምላክ የተሰጠ 5፡23 ግብ ይመ። 13፡12 አሳሳም የመተማመንና የፍቅር ምልክት ሲሆን፤ በመካከለኛው ምሥራቅ አገሮች አሁንም የተለመደ ነው። የክርስቲያኖች አሳሳም የተቀደሰ መሆን አለበት፤ ደገምም ሰላምታ ሁሉ በክርስቶስ ስም የሚቀርብ ንጹሕና ቅን መሆን ይኖርበታል (1፡2 ይመ)።

13፡14፤ ቃለ ቡራኬው ሥላሴያዊ ቅርጽ ያለው ሲሆን፤ ከጥንት ጀምሮ በክርስትና አምልኮ ውስጥ ስፍራ ተሰጥቶት ቄይ ተአል። ይህም የቅድስት ሥላሴ ምስጢር የሚታወቀው በአእምሮ ወይም በፍልስፍና ላይሆን በክርስቲያናዊ ልምምድ መሆኑን ያስገነዝበናል፤ በዚህም አንድ አማኝ ጸጋ፣ ፍቅርና ኅብረት እንዲያው የሚፈለግበት ከአንጻሩ እገዚአብሔር ሦስት አካላት እንደሆነ ያውቃል።